

IHP Dronten

Onderwijs en binnensportaccommodaties

Periode 2023 - 2047

Opdrachtgever
Gemeente Dronten

Datum
18 april 2023

Referentie
1697601-0190.1.0

Auteur(s)
de heer P. Bressers MSc
de heer ir. W. Houët

Voorwoord

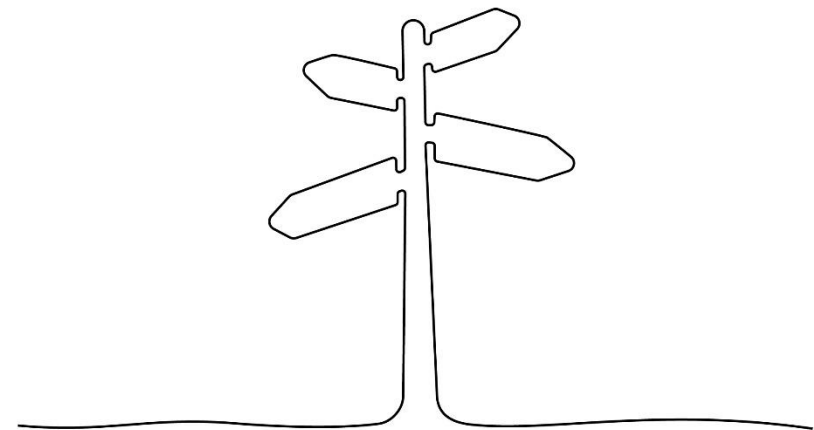
Het document dat voor u ligt bevat het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2023-2047 van de gemeente Dronten. Dit IHP gaat verder dan enkel het onderwijs maar richt zich ook op de binnensportaccommodaties en waar van toepassing wordt verbinding gezocht met andere maatschappelijke voorzieningen. Het gemeentelijk, maatschappelijk vastgoed is onroerend goed met meerwaarde voor de samenleving. Het creëert mogelijkheden om de ambities en doelstellingen op het terrein van welzijn, zorg, sport, onderwijs, cultuur, maatschappelijke opvang en/of zorg, duurzaamheid en circulaire economie te vervullen. Het vastgoed wordt hiermee optimaal ingezet bij het ondersteunen van de beleidsdoelstellingen.

Het IHP beschrijft de visie en ambities die de gemeente, schoolbesturen en andere partners hebben op het gebied van onderwijshuisvesting en de verbinding met ander maatschappelijk vastgoed. Daarnaast bevat het IHP een doorkijk in de geplande investeringen in zowel het onderwijsvastgoed als de binnensportaccommodaties voor de komende circa 25 jaar. De opgave voor de eerste termijn, binnen 0-5 jaar, is het meest concreet. De opgave voor investeringen in deze periode is aanzienlijk, omdat diverse schoolgebouwen aan het einde van hun levensduur zijn. Dit IHP is onderdeel van een overkoepelend Strategisch Vastgoedplan (SVP) van de gemeente Dronten. In het SVP zijn meer algemene vastgoedbeleidskaders opgenomen en is ook de opgave voor het 'overig' maatschappelijk vastgoed weergegeven.

De gemeente Dronten vindt duurzame, kwalitatief goede en gezonde schoolgebouwen en maatschappelijke accommodaties belangrijk. De gemeente investeert daarom in goede en toekomstbestendige en energieneutrale gebouwen.

Het proces om te komen tot dit IHP is medio 2021 gestart. Dit traject is gezamenlijk doorlopen met de schoolbesturen en andere partners. Tijdens diverse bijeenkomsten is gesproken over de te maken keuzes, ambities en de prioritering van de investeringen. Het gezamenlijk opstellen van dit IHP heeft geresulteerd in een gedragen plan. Omdat tijdens de presentatie van dit IHP (september 2022) de wens ontstond om een totaal overkoepelend SVP op te stellen, zodat al het vastgoed in

beeld is, is het vaststellen van dit IHP uitgesteld tot 2023. Om het IHP actueel te houden is gehanteerde prijspeil geüpdatet naar 1-1-2023.

Inhoud

Samenvatting

1.	Inleiding	7			
1.1.	Doelstelling	8			
1.2.	Aanpak	9			
1.3.	Leeswijzer	9			
2.	Aanbod onderwijs (en partners)	10			
2.1.	Basisonderwijs	11			
2.2.	Voortgezet onderwijs	11			
2.3.	Kinderopvang (KOV)	11			
2.4.	Sportaccommodaties	12			
2.5.	Multifunctionele accommodaties	12			
3.	Beleidskaders en -ambities	13			
3.1.	Juridische kaders en ontwikkelingen	14			
3.1.1	<i>Zorgplicht onderwijshuisvesting</i>	14			
3.1.2	<i>Verordening</i>	14			
3.1.3	<i>Eigendom</i>	14			
3.1.4	<i>Doordecentralisatie</i>	14			
3.1.5	<i>Kinderopvang</i>	14			
3.1.6	<i>Huidig stelsel</i>	15			
3.1.7	<i>Wetsvoorstel stelselwijziging</i>	15			
3.1.8	<i>Verhoging normbedragen VNG</i>	16			
3.1.9	<i>Energie en Klimaatakkoord</i>	16			
3.1.10	<i>Klimaatbeleidsplan 'Dronten, meer dan klimaatneutraal'</i>	16			
3.1.11	<i>Coalitieakkoord 'Samen bouwen aan de toekomst!'</i>	17			
3.1.12	<i>Dronten groeit</i>	17			
3.2.	Bouwstenen van beleid onderwijshuisvesting	17			
3.2.1	Bouwsteen 1: vraag en aanbod	17			
3.2.2	Bouwsteen 2: samenwerking: scholen, schoolbesturen en partners	18			
3.2.3	Bouwsteen 3: regie	20			
3.2.4	Bouwsteen 4: kwaliteit en duurzaamheid	22			
3.2.5	Bouwsteen 5: renovatie en vervangende nieuwbouw	24			
3.3.	Bouwstenen van beleid sport	25			
3.3.1	Bouwsteen 1: vraag en aanbod	25			
3.3.2	Bouwsteen 2: samenwerking	26			
3.3.3	Bouwsteen 3: regie	26			
3.3.4	Bouwsteen 4: kwaliteit en duurzaamheid	27			
3.3.5	Bouwsteen 5: (vervangende) nieuwbouw en renovatie	27			
4.	Inventarisatie en analyse	29			
4.1.	Quickscans	29			
4.1.1	<i>Quickscanscores</i>	29			
4.2.	Leerlingenprognoses	30			
4.2.1	Actuele leerlingenaantallen per kern	31			
4.3.	Opheffingsnorm	32			
4.4.	Capaciteitsanalyse	32			
5.	Scenario-ontwikkeling	33			
5.1.	Landschap maatschappelijk vastgoed	34			
5.2.	Scenario-ontwikkeling in relatie tot bouwstenen	34			
5.3.	Scenario-ontwikkeling Dronten (kern)	36			
5.3.1	<i>Onderwijs Dronten West</i>	36			
5.3.2	<i>(I)KC Dronten Centrum</i>	36			
5.3.3	<i>Onderwijs Dronten Zuidoost: IKC/scholeneiland</i>	36			
5.3.4	<i>Onderwijs Dronten Zuidwest: IKC/scholeneiland</i>	37			
5.3.5	<i>Voortgezet onderwijs Dronten</i>	37			
5.3.6	<i>Nieuwbouw Praktijkschool Dronten</i>	37			
5.3.7	<i>Sporthal 't Dok</i>	37			
5.4.	Scenario-ontwikkeling Swifterbant	40			
5.4.1	<i>IKC/scholeneiland Swifterbant</i>	40			
5.5.	Scenario-ontwikkeling Biddinghuizen	42			
5.5.1	<i>Educatief Centrum Biddinghuizen (ECB)</i>	42			
5.6.	Samenvatting scenario-ontwikkeling	43			
5.7.	Scenario-ontwikkeling ten behoeve van Klimaatakkoord	44			
5.7.1	<i>Analyse CO₂-reductie</i>	44			
5.8.	Voorstel uitvoeringsprogramma	45			

6.	Financiële uitgangspunten en vertaling	46
6.1.	Kwaliteitsniveau	47
6.1.1	<i>Stichtingskosten behorend bij kwaliteitsniveau</i>	47
6.1.2	<i>Renovatie</i>	48
6.1.3	Verantwoording stichtingskostenniveaus	48
6.2.	Bijdrage schoolbestuur	48
6.3.	Investeringskosten in duurzaamheid vroegtijdig in kaart brengen	49
6.4.	Financiële doorkijk scenario's	50
6.4.1	Financiële doorkijk termijn 0-5 jaar	50
6.4.2	Financiële doorkijk termijn 5-10 jaar en 10-15 jaar	51
6.4.3	Financiële doorkijk termijn 10-25 jaar (verduurzaming)	52
6.5.	Financiële vertaling 'overige kosten'	53
6.6.	Totaal investeringskosten 0-25 jaar	54
6.7.	Bekostigingsmogelijkheden	54
7.	Randvoorwaarden bij uitvoering	55
7.1.	Verankering	56
7.1.1	<i>Strategisch</i>	56
7.1.2	<i>Tactisch</i>	56
7.1.3	<i>Operationeel</i>	56
7.2.	Duurzaamheid	56
7.3.	Actualisatie van projecten	56
7.4.	Bouwheerschap	57
7.5.	Programmamanagement	57
7.6.	Demarcatiekosten	57
7.7.	Herijking van het IHP	57
7.8.	Aanpassingen bij wijzigingen wet- en regelgeving	57
Bijlage I	HEVO Kwaliteitsstandaard	58

Samenvatting

Een gezonde toekomst voor het onderwijs en de binnensportaccommodaties in de gemeente Dronten is het uitgangspunt geweest voor dit Integraal Huisvestingsplan. Het IHP is tot stand gekomen in samenwerking tussen gemeente, schoolbesturen en andere partners.

Door middels dit IHP te investeren in onderwijshuisvesting en binnensportaccommodaties overige maatschappelijke accommodaties draagt de gemeente, samen met de schoolbesturen en partners, bij aan een leefomgeving die sociaal, leefbaar, duurzaam, gezond en toekomstbestendig is.

Het IHP bepaalt op basis van visie, gerichte analyses, scenario-ontwikkeling en financiële vertaling de kaders waarbinnen de gemeente Dronten, samen met de schoolbesturen en partners, investeert in onderwijshuisvesting en binnensportaccommodaties. Het IHP vormt daarmee het beleidskader voor het vastgoedbeleid m.b.t. deze sectoren voor de periode 2023-2047. Het IHP wordt vervolgens iedere 4 jaar herijkt. In het te formuleren uitvoeringsprogramma worden projecten nader gedefinieerd alvorens wordt gestart met het realiseren van de projecten. Het door de gemeente Dronten opgestelde Strategisch Vastgoedplan is 'overkoepelend' aan dit IHP en beschrijft de meer algemene vastgoedbeleidskaders als ook inzicht in het overige maatschappelijk vastgoed. Vanuit integraliteit en efficiëntie is het bij toekomstige projecten de wens om zoveel als mogelijk gezamenlijk met andere (maatschappelijke) beleidsterreinen op te trekken.

Visie en beleid

In het IHP zijn vanuit visie en beleid strategische keuzes gemaakt. Dit is verwoord in de Bouwstenen van Beleid:

1. Regie: het beleid voor onderwijshuisvesting is vormgegeven in het IHP met een looptijd van 25 jaar. Het IHP faciliteert de afstemming tussen investering (gemeente) en gebruik (onderhoud en exploitatie - schoolbesturen).
2. Kwaliteit en duurzaamheid: er is aangesloten op de duurzaamheidsambitie van de gemeente: de realisatie van energieneutrale gebouwen. Ten aanzien van kwaliteit is gekozen voor gezonde en kwalitatief goede gebouwen waarbij de HEVO-kwaliteitsstandaard als minimale kwaliteit is aangenomen.

3. Renovatie en vervangende nieuwbouw: renovatie is (nog) niet wettelijk geregeld. Middels dit IHP wordt renovatie een volwaardig alternatief voor nieuwbouw.
4. Samenwerking: gemeente, schoolbesturen en andere partners zetten in op fysieke samenwerking in onderwijsgebouwen om bijvoorbeeld doorlopende leerlijnen te faciliteren en om een wijkfunctie te vervullen. Het creëren van scholeneilanden is daarbij het uitgangspunt.
5. Vraag en aanbod: vitale en toekomstbestendige scholen en voorzieningen zijn het uitgangspunt. Dit uitgangspunt is in dit IHP wederom geborgd.

Analyse & scenario's

De gemeente Dronten staat op het gebied van onderwijshuisvesting en andere maatschappelijke voorzieningen voor een vernieuwings- en investeringsopgave. Er zijn diverse analyses gemaakt, waaronder Quickscans en haalbaarheidsonderzoeken, om de opgave voor de komende jaren te kunnen duiden.

De resultaten van deze analyses zijn gebruikt om scenario's voor de toekomst te formuleren en te bespreken met alle betrokkenen. Van hieruit is een prioritering in investeringen opgesteld. Onderstaande figuur is daarvan een samenvatting, in paragraaf 5.6 is deze groter opgenomen.

Financiën

Op basis van de bouwkostenconfiguratoren van HEVO zijn de scenario's financieel doorgerekend (prijspeil 1-1-2023). In hoofdstuk 6 is hiervan een uitgebreide beschrijving opgenomen. Voor de eerste termijn (0-5 jaar) wordt er op basis van deze doorrekeningen uitgegaan van een totale investering van circa € 109.5 miljoen, inclusief BTW en bijkomende incidentele kosten. Het is van belang dat deze

investeringskosten jaarlijks worden geïndexeerd en meer specifiek gemaakt worden bij de start van ieder project. Herijking van de investeringskosten en definiëring van de projecten in de latere termijnen dient ook plaats te vinden bij toekomstige herijkingen van dit IHP.

Hoofdstuk 1

Inleiding

Er wordt gestart met een algehele toelichting op de doelstelling van het Integraal Huisvestingsplan (hierna: IHP) en een toelichting op de wijze hoe het IHP is opgesteld.

De gemeente Dronten heeft in samenwerking met de schoolbesturen en partners een Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld. Onderwijshuisvesting is een fundamentele schakel voor een toekomstbestendige leefomgeving. Het IHP geeft inzicht in het huidige scholenlandschap en de vervangingsopgave om het scholenlandschap te verbeteren.

De gemeente zorgt samen met de schoolbesturen voor de huisvesting van het onderwijs. De gemeente draagt verantwoordelijkheid voor de vernieuwingsopgave van verouderde schoolgebouwen en de schoolbesturen zorgen voor de invulling van het onderwijs en voor de exploitatie van de huisvesting. Vanuit de gedeelde belangen en de vraagstelling vanuit de gemeente is toegewerkt naar een aanpak om te komen tot een gedragen IHP passend bij de ambities van de gemeente en schoolbesturen.

Door middels het IHP te investeren in onderwijshuisvesting draagt de gemeente samen met de schoolbesturen en partners bij aan een leefomgeving die sociaal, leefbaar, duurzaam, gezond en klimaatbestendig is. Het duurzaamheidsbegrip wordt in dit IHP breder getrokken dan alleen energiebesparing. Er wordt ingezet op gezonde, toekomstbestendige, multifunctionele en érgenieneutrale schoolgebouwen.

Het IHP heeft een strategisch karakter, waarbij vanuit visie en beleid strategische keuzes zijn gemaakt. Er is een beleid ontwikkeld dat verder reikt dan de huidige wet- en regelgeving. De gemeente en schoolbesturen hebben hiermee zicht op de benodigde toekomstige investeringen in onderwijshuisvesting.

Door nu een strategisch IHP te ontwikkelen spelen gemeente en schoolbesturen bovendien in op, onder andere, de volgende nationale ontwikkelingen:

- De mogelijke wettelijke status van IHP's en renovatie (naar aanleiding van het wetsvoorstel van VNG, VO-raad en PO-raad).
- De duurzaamheidsambities die voortvloeien uit de afspraken uit het Klimaatakkoord.
- De druk die is ontstaan op de bekostiging van onderwijshuisvesting.
- De mogelijke wettelijke verankering van kindcentra en de introductie van een basistoegangsrecht.

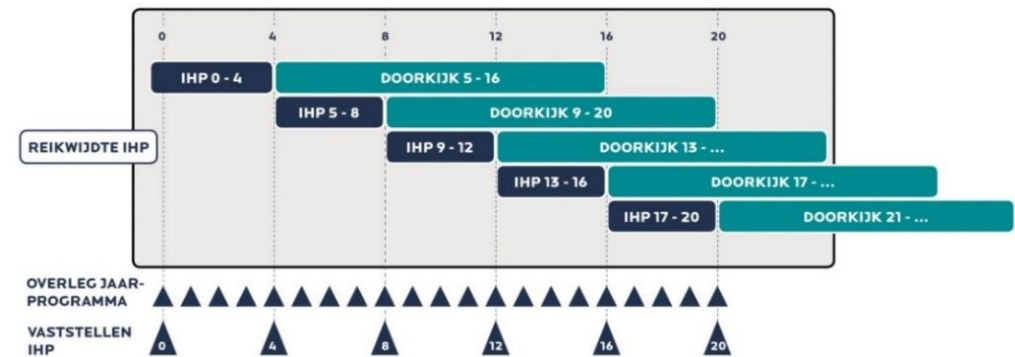
1.1. Doelstelling

Het IHP bepaalt op basis van visie, gerichte analyse, scenario-ontwikkeling en financiële vertaling de kaders waarbinnen de gemeente Dronten, samen met de schoolbesturen, investeert in onderwijshuisvesting. Het IHP vormt daarmee het koersdocument waarin ambities binnen deze kaders geprojecteerd zijn. Middels kostenkengetallen wordt in dit document in beeld gebracht voor welke opgave de gemeente Dronten op het gebied van onderwijshuisvesting staat.

In tegenstelling tot de werkwijze (uitsluitend) op basis van de verordening, wordt in het IHP uitgegaan van een proactief onderwijshuisvestingsbeleid. In formele zin laat de gemeente hiermee zien op welke wijze zij haar zorgplicht wenst in te vullen.

Het IHP:

- Stelt de gemeente, schoolbesturen en partners in staat om op korte en lange termijn strategische keuzes te maken en proactief beleid te voeren.
- Biedt een meerjarenperspectief waarop het eigen (investerings)beleid kan worden afgestemd.
- Vormt het beleidskader voor het onderwijshuisvestingsbeleid voor de periode 2023-2047. Het IHP wordt elke 4 jaar herijkt, zodat het beleidskader blijft aansluiten bij de vragen en behoeften van dat moment.

Figuur 1: termijnen Integraal Huisvestingsplan

1.2. Aanpak

Het voorliggend IHP is in vier stappen tot stand gekomen, zoals aangegeven in Figuur 2. Tijdens meerdere overleggen zijn de stappen doorlopen met een afvaardiging van zowel de gemeente als de schoolbesturen.

Figuur 2: werkwijze IHP

De verschillende stappen staan hieronder kort toegelicht:

1. **Visievorming:** om te komen tot een gezamenlijke visie en beleidsuitgangspunten is in een bijeenkomst met alle schoolbesturen die actief zijn in de gemeente Dronten gesproken over de toekomst van onderwijshuisvesting. De uitkomsten zijn vastgelegd in de 'Bouwstenennotitie gemeente Dronten'.
2. **Analyse:** voor iedere school in de gemeente Dronten zijn een capaciteitsanalyse en een kwaliteitsanalyse middels een quickscan uitgevoerd. Op basis van deze gegevens is het scholenbestand van de onderwijshuisvesting in de gemeente Dronten in kaart gebracht.
3. **Scenario's:** op basis van de bouwstenen en de integrale beoordeling van het gebouwenbestand zijn door de gemeente en de schoolbesturen samen scenario's ontwikkeld.
4. **Financiën:** in overleg met schoolbesturen en gemeente is bepaald wat de prioritering van de voorkeursscenario's moet worden en voor welk kwaliteitsniveau wordt gekozen voor de (ver)nieuwbouwprojecten. Op basis van deze keuzes is een meerjareninvesteringsplanning (financiële doorkijk) opgesteld.

1.3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het aanbod van onderwijs en andere (onderwijs)partners in de gemeente Dronten uiteengezet. Hoofdstuk 3 gaat in op de beleidskaders, beleidsambities en de bouwstenen van beleid, die de kaders van het IHP vormen. Hoofdstuk 4 omschrijft de inventarisatie en analyse ten behoeve van voorliggend IHP. Vervolgens worden in hoofdstuk 5 het scholenlandschap en de scenario-ontwikkeling besproken. Hoofdstuk 6 voorziet de scenario's uit hoofdstuk 5 van financiële uitgangspunten en een financiële vertaling. In hoofdstuk 7 zijn de randvoorwaarden bij uitvoering van het IHP vermeld.

Hoofdstuk 2

Aanbod onderwijs en partners

Dit hoofdstuk beschrijft het aanbod in het speciaal-, basis- en voortgezet onderwijs en andere (onderwijs)partners in de gemeente Dronten.

2.1. Basisonderwijs

Het scholenlandschap van de gemeente Dronten voor het primair onderwijs (PO) is verdeeld over de kernen aanwezig en bestaat in de kern Dronten uit scholeneilanden. Er zijn verschillen in denominatie, onderwijsconcepten en omvang. Er zijn vier schoolbesturen voor PO en één schoolbestuur voor speciaal basisonderwijs (SBO) gevestigd in Dronten. Gezamenlijk hebben de schoolbesturen twintig scholen en verzorgen ze het primair onderwijs voor circa 3.620 leerlingen.

School	schoolbestuur	Kern/wijk	Aantal leerlingen	Bvo
PC Aan Boord	Codenz	Dronten Centrum	176	1.175
PC Het Kompas	Codenz	Dronten Zuidwest	150	1.285
Het Kompas Huygens.	Codenz	Dronten Zuidoost	131	900
PC de zevensprong	Codenz	Dronten West	445	3.470
PC Het Zuiderlicht	Codenz	Dronten Zuidoost	115	1.253
De Dukdalf	Ante	Dronten West	314	1.935
De Brandaris	Ante	Dronten Zuidoost	232	1.266
Het Wilgerijs	Ante	Dronten Zuidoost	90	1.365
Aquamarijn	Ante	Dronten Centrum	68	1.395
De Flevosprong	Ante	Dronten Zuidwest	235	1.361
De Vlieger	Ante	Dronten AZC	Geen onderdeel IHP	
KBS de Zonnewijzer	SKOFV	Dronten Zuidwest	120	1.118
KBS De Toekomst	SKOFV	Dronten Centrum	88	1.005
De Klimboom	SKOFV	Dronten West	294	1.505
De Schakel	Florion	Dronten Centrum	95	1.237
SBO de Driemaster	SOOG	Dronten Centrum	102	1.221
PC De Tamarisk	Codenz	Biddinghuizen	199	1.705
RK De Wingerd	SKOFV	Biddinghuizen	219	1.245
De Schatkamer	Ante	Biddinghuizen	109	785
De Branding	Codenz	Swifterbant	203	1.263
OBS de Duykeldam	Ante	Swifterbant	120	1.550
KBS De Golfslag	SKOFV	Swifterbant	203	1.271
Totalen (circa):			3.620	29.310 m²

Figuur 3: overzicht basisscholen in de gemeente Dronten

*Telling oktober 2021 (DUO)

2.2. Voortgezet onderwijs

School	Schoolbestuur	Kern/wijk	Aantal leerlingen	Bvo
Copernicus College	Almere College	Dronten Centrum	1043	7.595
Ichthus College	Landstede	Dronten Centrum	807	5.251
Copernicus College - Het Perron	Almere College	Dronten Noord	329	3.390
Ichthus College - Het Perron	Landstede	Dronten Noord	160	3.062
Totalen:			2.339	19.298 m²

Figuur 4: overzicht voortgezet onderwijs Dronten

Het voortgezet onderwijs in de gemeente Dronten is ondergebracht bij het Copernicus College (Almere college) en het Ichthus College (Landstede). Beide scholen hebben een afdeling binnen 'Het Perron'. Inclusief noodlokalen maakt het voortgezet onderwijs in Dronten gebruik van vier locaties met circa 19.300 m² bvo aan onderwijsruimte. Gezamenlijk verzorgen zij het voortgezet onderwijs aan circa 2.340 leerlingen.

2.3. Kinderopvang (KOV)

In figuur 5 worden aanbieders van kinderopvang in de verschillende kernen weergegeven, waarbij tevens wordt aangegeven of zij binnen een schoolgebouw zijn gehuisvest. Drie kinderopvangorganisaties zijn binnen of nabij de schoolgebouwen gesitueerd. Het gaat om Kinderopvang Dronten, Prokino en KleurRijk voor kinderopvang met een christelijke grondslag.

Speciale dagopvang 'De Beestenboel' bevindt zich in SBO de Driemaster. Daarnaast is De Beestenboel gehuisvest op een locatie tussen basisschool Aquamarijn en christelijke basisschool De Schakel. De wens is om in Dronten kinderopvanglocaties vaker en zoveel als mogelijk in nabijheid van scholen te organiseren en zo brede scholeneilanden met noodzakelijke voorzieningen rondom het kind te creëren.

Naam KOV	Aanbieder	Kern/wijk	Bso	In de school
KOV De Zevensprong	Prokino	Dronten West	ja	ja
Kindercentrum Beursplein	Kinderopvang Dronten	Dronten West	ja (Blinkers)	ja
Kindercentrum West	Kinderopvang Dronten	Dronten West	ja (kanjers)	nee
Kinderdagverblijf Buitengoed	Kinderopvang Dronten	Dronten West	Ja	nee

Kindercentrum Manege/Landmaten	Kinderopvang Dronten	Dronten Zuid	ja (Robbedoes)	nee
Kindcentrum Zuid	Kinderopvang Dronten	Dronten Zuid	ja (Binkie)	nee
Kindercentrum de Ketting	Kinderopvang Dronten	Dronten Centrum	ja (Goofy's)	nee
Kindercentrum KleurRijk	KleurRijk	Dronten Centrum	ja	ja
Kinderopvang Waterrijk	Kinderopvang Dronten	Biddinghuizen	ja (de Spetters)	ja
Kindercentrum Swifterbant	Kinderopvang Dronten	Swifterbant	ja (Kwabbernoot)	nee
Prokino de Golfslag	Prokino	Swifterbant	ja (de Golfbreker)	ja

Figuur 5: overzicht kinderopvang in en nabij de scholen

2.4. Sportaccommodaties

In de gemeente Dronten zijn diverse binnensportaccommodaties aanwezig. De meeste accommodaties zijn nabij een school gevestigd. Momenteel maakt een gedeelte van de scholen (zowel PO als VO) ook gebruik van binnensportaccommodaties elders in de gemeente, bijvoorbeeld bij Aeres. Naast gebruik voor het onderwijs worden deze binnensportaccommodaties ook door diverse verenigingen gebruikt.

Gelet op het veiligheidsrisico dat ontstaat bij de verplaatsing van leerlingen tussen school en sportaccommodatie is het streven naar directe nabijheid altijd een pre. De KVLO adviseert hierbij een maximale afstand van 2 km voor VO-leerlingen en een maximale afstand van 1 km voor PO-leerlingen.

Gymzaal/sporthal	Kern/wijk	Gehuisvest nabij school
Sporthal de Beurs	Dronten West	ja
Sportzaal de Stal	Dronten Zuidwest	ja
Gymzaal de Landing	Dronten Zuidoost	ja
Gymzaal de Ketting	Dronten Centrum	ja
Gymzaal de Lijzijde	Dronten Centrum	ja
Sporthal 't Dok	Dronten Centrum	ja
Gymzaal 't Dok	Dronten Centrum	ja
Gymzaal Sportlaan	Biddinghuizen	ja
Gymlokaal Noordhoren	Swifterbant	ja

Figuur 6: overzicht binnensportaccommodaties bewegingsonderwijs

2.5. Multifunctionele accommodaties

In de gemeente Dronten zijn momenteel drie scholen gesitueerd in een multifunctionele accommodatie (MFA). De Tamarisk, De Wingerd en De Schatkamer zijn gehuisvest in het Educatief Centrum Biddinghuizen (hierna ECB). Naast de scholen zijn hierin de kinderopvang en een bibliotheek aanwezig.

Hoofdstuk 3

Beleidskaders en -ambities

Dit hoofdstuk gaat in op de juridische kaders en relevante ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting, waaronder de wettelijke taak van de gemeente en schoolbesturen. Vervolgens wordt ingegaan op het gezamenlijk opgestelde beleidsrijke kader, bestaande uit diverse 'bouwstenen'. De bouwstenen geven inzicht in de visie ten aanzien van het onderwijs en de huisvesting (waaronder de vertaling van de ambities naar de kwaliteit en functionaliteit van de schoolgebouwen). In de bouwstenen worden tevens gezamenlijke afspraken vastgelegd met betrekking tot regie, besluiten over renovatie of nieuwbouw etc.

3.1. Juridische kaders en ontwikkelingen

3.1.1 Zorgplicht onderwijshuisvesting

Gemeenten hebben op het gebied van onderwijshuisvesting de zogeheten zorgplicht. De onderwijswetgeving stelt dat een gemeente dient te voorzien in voldoende en adequate huisvesting voor het primair onderwijs (PO), (voortgezet) speciaal onderwijs ((V)SO) en voortgezet onderwijs (VO). De voorzieningen in de huisvesting waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, zijn vastgelegd in de wetgeving. Daarbij gaat het onder andere om (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding en herstel van constructiefouten. Het onderhoud (binnen- en buitenkant) en de exploitatie van schoolgebouwen is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De term renovatie is (vooral nog) niet wettelijk geregeld.

De gemeente heeft daarnaast ook de zorgplicht in het voorzien in voldoende capaciteit voor bewegingsonderwijs binnen de gemeente om het wettelijk aantal klokuren bewegingsonderwijs te kunnen faciliteren. Dit kan in solitaire sportfaciliteiten maar ook in gymzalen die onderdeel zijn van een schoolgebouw. Het, indien noodzakelijk, uitvoeren van een capaciteitsanalyse behoort daarmee tot de verantwoordelijkheid van de gemeente.

3.1.2 Verordening

De uitvoering van de zorgplicht wordt geregeld via een juridisch instrument, de verordening. Op grond van de Gemeentewet (artikel 149), de Wet op het primair onderwijs (artikel 102), de Wet op de expertisecentra (artikel 100) en de Wet op het voortgezet onderwijs (artikel 76) is de gemeenteraad verplicht bij verordening een regeling vast te stellen. De verordening bevat de basis van het onderwijshuisvestingsbeleid en regelt uitgangspunten voor onder andere de voorzieningen die schoolbesturen jaarlijks kunnen aanvragen bij een gemeente, criteria voor het toetsen van deze aanvragen en procedurele afspraken. De Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Dronten is voor het laatst vastgesteld op 8 april 2004 door de gemeenteraad.

3.1.3 Eigendom

Schoolbesturen hebben het juridisch eigendom van een schoolgebouw met de daarbij behorende ondergrond. Dit houdt in dat een schoolbestuur als eigenaar van een schoolgebouw en ondergrond juridisch aansprakelijk is. Wanneer een schoolbestuur geen gebruik meer maakt van het gebouw, valt het gebouw in juridisch eigendom terug

aan de gemeente. De reden hiervoor is dat de gemeente het gebouw en de ondergrond heeft bekostigd. De gemeente heeft dus het *economisch claimrecht*. Schoolbesturen kunnen vanwege hun positie een gedeelte van het gebouw in medegebruik (voor andere culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden) geven aan instellingen die uit de openbare kas worden bekostigd met een ideëel doel of verhuren (commerciële partij). In alle gevallen, m.u.v. het VO, dient de gemeente daar toestemming voor te geven. Het komt ook voor dat het eigendom van het schoolgebouw is belegd bij een derde partij, bijvoorbeeld de gemeente. Dit is soms het geval als meerdere scholen, met of zonder kinderopvang, onder één dak zijn gehuisvest in bijvoorbeeld een multifunctionele accommodatie; ofwel een 'scholeneiland'. Zowel de schoolbesturen als de gemeente Dronten vinden het onwenselijk dat schoolgebouwen in eigendom zijn van andere partijen dan het schoolbestuur of de gemeente. Een dergelijke constructie bemoeilijkt in de praktijk het beheer en de exploitatie en maakt dat er voortdurend met een 'tussenliggende' partij overlegd moet worden.

3.1.4 Doordecentralisatie

Er is een uitzondering op het bovenstaande. Gemeenten kunnen met een of meerdere schoolbesturen overeenkomen dat het schoolbestuur zelf geheel verantwoordelijk is voor de onderwijshuisvesting, dus ook nieuwbouw en uitbreiding (artikel 76 Wet op het primair onderwijs en artikel 111 Wet op het voortgezet onderwijs). Met andere woorden: de taken en verantwoordelijkheden van de gemeente worden overgedragen aan het schoolbestuur. Daarvoor ontvangt een schoolbestuur jaarlijks een bedrag van de gemeente. Dit wordt doordecentralisatie genoemd. De gemeente behoudt hierbij wel de (uiteindelijke) zorgplicht; de eindverantwoordelijkheid voor de realisatie van voldoende en veilige onderwijshuisvesting. Primair wordt de verantwoordelijkheid bij doordecentralisatie volledig bij de schoolbesturen neergelegd. Gemeente en schoolbesturen maken bij overeenkomst afspraken over het monitoren van de gemaakte afspraken en hoe verantwoording wordt afgelegd. Doordecentralisatie is op dit moment niet aan de orde in de gemeente Dronten.

3.1.5 Kinderopvang

Op 1 januari 2018 is de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in werking getreden. Daarbij zijn kinderopvang en peuterspeelzalen geharmoniseerd, waardoor men tegenwoordig spreekt van peuteropvang. Voor de peuteropvang is

daarbij een landelijk kwaliteitskader ingevoerd dat grotendeels gelijk is aan de kinderopvang. De GGD is aangesteld als toezichthouder op de kwaliteit voor zowel de kinderopvang als peuterspeelzalen. Daarnaast is er met de invoering van de Wet OKE voor gemeenten een verplichting gekomen om voldoende aanbod vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) te realiseren, waarbij de financiële drempels voor ouders van doelgroepkinderen zo laag mogelijk moeten zijn. Daarnaast is het kabinet voornemens om de kinderopvang met ingang van 2025 nagenoeg gratis te maken. Dit zal ook in de gemeente Dronten naar verwachting grote impact hebben op de ruimtebehoefte van kinderopvanglocaties. Deze ontwikkeling dient de komende periode gemonitord te worden. Op dit moment hebben gemeenten (nog) geen wettelijke verplichting in het verzorgen van huisvesting voor kinderopvang of BSO.

3.1.6 Huidig stelsel

In de huidige rolverdeling is de gemeente verantwoordelijk voor onder andere nieuwbouw en constructiefouten en schoolbesturen voor onder andere onderhoud en exploitatie. Echter vertoont deze rolverdeling enkele tekortkomingen. Het stelsel biedt beide partijen theoretisch de mogelijkheid om de eigen uitgaven te beperken. Gemeenten kunnen eigen uitgaven beperken door relatief goedkope gebouwen neer te zetten, met als gevolg hoge onderhouds- en exploitatiekosten. Schoolbesturen kunnen de eigen uitgaven beperken door weinig te investeren in onderhoud en eerder nieuwbouw aan te vragen bij de gemeente. In de praktijk is dit niet aan de orde, maar in zekere zin geeft het stelsel wel een verkeerde impuls. Daarbij komt dat een aantal zaken, zoals bekostiging als gevolg van aangescherpte eisen in het Bouwbesluit en maatschappelijk wenselijke voorzieningen - waaronder op het gebied van duurzaamheid - en de voorziening renovatie, niet geregeld zijn.

Figuur 8: huidig stelsel financiering onderwijshuisvesting

3.1.7 Wetsvoorstel stelselwijziging

Op 15 december 2016 hebben de PO-raad, de VO-raad en de VNG een gezamenlijk voorstel gestuurd aan toenmalig staatssecretaris Sander Dekker om de tekortkomingen in het huidige stelsel voor onderwijshuisvesting op te lossen. Het uitgangspunt van dit voorstel is dat gemeenten en schoolbesturen een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor de (kwaliteit van de) huisvesting van scholen. Het voorstel is formeel aan de minister aangeboden en positief ontvangen en wacht op goedkeuring door de Tweede Kamer.

Het voorstel pleit voor aanpassing van het stelsel om een aantal van de geconstateerde tekortkomingen op te heffen. Daarbij worden de nadelen van de scheiding van de financiële middelen zoveel mogelijk opgeheven. Gemeenten en schoolbesturen komen in een meer gelijkwaardige positie ten opzichte van elkaar. Belangrijke elementen uit het voorstel zijn:

- De in de wet beschreven jaarcyclus voor aanvragen onderwijshuisvesting wordt vervangen door een langere periode, waarin gemeenten na overleg met betrokken schoolbesturen het huisvestingsbeleid en het investeringsprogramma voor een periode van 4 jaar vastleggen in een meerjarenprogramma, met een doorkijk tot ten minste het 16^e jaar.
- De mogelijkheid om renovatie als volwaardig alternatief voor vervangende nieuwbouw in te kunnen zetten. Renovatie moet worden opgenomen als voorziening in de wet. Renovatie dient daarbij te leiden tot een startsituatie (of startconditie) die in functioneel en kwalitatief opzicht gelijkwaardig is aan nieuwbouw en gericht is op levensduurverlenging van ten minste 25 jaar.
- Het investeringsverbod voor het PO en SO wordt zodanig aangepast dat het overeenkomt met de betreffende bepalingen uit de Wet op het voortgezet onderwijs. PO- en SO-besturen krijgen daarmee de mogelijkheid om in huisvesting te investeren.
- De concretisering van het Huisvestingsvoorstel van de sectorraden en de VNG gaat uit van het handhaven van de huidige financieringsstromen. Aanvullend kan de versoepeling van het investeringsverbod leiden tot een gezamenlijke financiering die de kwaliteit van onderwijshuisvesting kan vergroten dan wel het moment van investeren kan vervroegen.

3.1.8 Verhoging normbedragen VNG

In maart 2018 heeft de VNG geadviseerd om de normbedragen voor nieuwbouw e.d. te verhogen met 40%. De aangekondigde verhogingen in de normbedragen gelden vanaf 2019. De reden hiervoor is dat de jaarlijkse indexering van de normbedragen over de afgelopen jaren de werkelijke prijsontwikkelingen in de markt niet goed blijkt te hebben gevolgd.

Daarnaast is per 1 januari 2021 de wijziging met betrekking tot BENG uit het Bouwbesluit in werking getreden. De verplichting van BENG heeft ook gevolgen voor de kosten van onderwijshuisvesting. Hierdoor heeft de VNG de normbedragen bij de Model Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs eenmalig extra opgehoogd met 9,6%. De verhoging van de normbedragen heeft (nog) geen invloed gehad op de beschikbare middelen voor onderwijshuisvesting in het gemeentefonds. De rijksoverheid heeft een Interdepartementaal Beleidsonderzoek uitgevoerd waaruit blijkt dat er diverse opgaven zijn op het gebied van onderwijshuisvesting ((B)ENG, *aanpak verouderde voorraad, versterking kennisniveau, verduidelijking verantwoordelijkheden van gemeenten en schoolbesturen, behalen klimaatseisen etc.*). Via pilots, monitoring, samenwerking en onderzoek zal de komende jaren duidelijk moeten worden hoe deze opgaven vervuld dienen te worden.

3.1.9 Energie en Klimaatakkoord

In het Klimaatakkoord is vastgelegd dat de PO-raad en de VO-raad sectorale routekaarten, behorende bij de klimaatopgave, dienen door te rekenen naar een CO₂-arme gebouwenvoorraad. HEVO heeft deze doorrekening - in opdracht van PO-raad en de VO-raad - uitgevoerd. Deze doorrekening richt zich enerzijds op de effectiviteit van mogelijke scenario's op de totale reductie van gebouwgebonden CO₂-productie. Anderzijds richt de doorrekening zich op de kosteneffectiviteit van de verschillende maatregelen die op de gebouwenvoorraad kunnen worden toegepast.

Op het gebied van de te behalen doelstellingen is de opdracht aan de sectoren om:

- Te komen tot een gebouwgebonden CO₂-reductie van 49% in 2030 ten opzichte van de situatie in 1990, hetgeen overeenkomt met 44% ten opzichte van de situatie in 2017.
- Te komen tot een gebouwgebonden CO₂-reductie van 95% in 2050 ten opzichte van de situatie in 1990.

Eind 2020 heeft de Europese commissie ingestemd met het verhogen van de doelstelling voor 2030 naar 55% reductie ten opzichte 1990. Deze verhoging in de reductie van de CO₂-emissie zal ook voor Nederland van toepassing worden. In het in december 2021 gepresenteerde coalitieakkoord van het nieuwe kabinet is beschreven dat ook Nederland *minimaal* 55% reductie in de CO₂-emissie in 2030 gaat verankeren in de Klimaatwet. Daarmee komt de hierboven beschreven doelstelling van 49% reductie op termijn te vervallen. Het advies is dan ook om voor te sorteren op de verhoogde doelstelling van minimaal 55%.

Naast de doelstellingen op het gebied van CO₂-reductie, hebben de beide sectorraden (PO-raad en VO-raad) daaraan toegevoegd dat een duurzaam schoolgebouw een schoolgebouw is dat optimaal ten dienste staat van het onderwijs dat erin aangeboden wordt. Een schoolgebouw is daarmee niet alleen duurzaam voor wat betreft de CO₂-uitstoot of het energieverbruik: een goed binnenklimaat resulteert in een hoger leerrendement en minder ziekteverzuim, het is een gebouw dat aansluit bij de onderwijskundige visie van de school en het gebouw is flexibel ten aanzien een veranderende ruimtebehoefte en onderwijskundige ontwikkelingen.

3.1.10 Klimaatbeleidsplan 'Dronten, meer dan klimaatneutraal'

In 2017 is het Klimaatbeleidsplan 'Dronten, meer dan klimaatneutraal' opgesteld met in navolging daarvan een 'uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan 2018-2021' in 2018. De gemeente Dronten was ten tijde van het opstellen van dit Klimaatbeleidsplan al een 'energieneutrale' gemeente. Dit houdt in dat er in de gemeente netto evenveel of meer energie wordt opgewekt dan dat er gebruikt wordt. De volgende stap voor de gemeente Dronten is het worden van een 'klimaatneutrale' gemeente. Voor wat betreft de gemeentelijke accommodaties ligt de focus in dit beleidsplan met name op het 'aardgasloos' maken van deze gebouwen. Daarbij gaat specifiek aandacht uit naar de voorbeeldfunctie die een gemeente vervult richting burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Deze voorbeeldfunctie gaat verder dan enkel de eigen huisvesting en het primaire proces (zoals de voertuigen), maar heeft ook betrekking op de accommodaties en voorzieningen waarvan de gemeente (mede)eigenaar is. Het belang van de voorbeeldfunctie, die verwoord is in het Klimaatbeleidsplan, onderstreept het belang van de duurzaamheidsambities zoals verwoord in het voorliggende IHP. Onderwijsgebouwen vervullen namelijk een belangrijke voorbeeldfunctie naar kinderen, ouders en de omgeving. Zodoende hebben de

duurzame schoolgebouwen een stimulerend effect op het behalen van de klimaatdoelen van de gemeente Dronten in brede zin.

3.1.11 Coalitieakkoord 'Samen bouwen aan de toekomst!'

In mei 2022 is in de gemeente Dronten het nieuwe coalitieakkoord 'Samen bouwen aan de toekomst!' gepresenteerd. Met nadrukkelijk aandacht voor de sociale structuren in de gemeente en het belang daarbij van kwalitatief goede maatschappelijke voorzieningen en bijbehorende huisvesting die aansluit bij de wensen en eisen van nu. In het coalitieakkoord betreft het de maatschappelijke voorzieningen in de breedste zin van het woord; zwembaden, sportfaciliteiten, culturele faciliteiten, scholen, sociale ontmoetingsplaatsen en laagdrempelige inloophaliteiten in de wijk. Er wordt hierin specifiek benoemd dat het voor goed onderwijs van belang is dat de faciliteiten modern, toekomstgericht en kwalitatief goed zijn. De gemeente werkt daarbij graag mee aan het realiseren van IKC's met goede en veilig bereikbare sportaccommodaties en/of groene buitenruimten. In de bouwstenen van beleid (paragrafen 3.2, 3.3 en 3.4) zijn deze ambities dan ook vertaald naar concrete uitgangspunten.

De omslag naar een duurzame samenleving staat hoog op de agenda conform het coalitieakkoord. Daarbij geeft de gemeente het goede voorbeeld. Ook voor duurzaamheid is deze ambitie concreet vertaald in de bouwstenen van beleid (paragrafen 3.2, 3.3 en 3.4).

Het realiseren van de projecten in dit IHP, voor zowel het onderwijs als brede maatschappelijke voorzieningen, verdient, conform het coalitieakkoord, hoge prioriteit.

3.1.12 Dronten groeit

De verwachting is dat de gemeente Dronten de komende jaren fors gaat groeien. De exacte omvang van deze groei is tijdens het schrijven van dit IHP nog niet precies duidelijk. Om die reden is deze grote groeiopgave dan ook geen onderdeel van de gehanteerde prognoses en toekomstige ruimtebehoeften van het onderwijs en andere maatschappelijke voorzieningen in Dronten. Het is van belang dat er bij het nader definiëren van de groei van de gemeente Dronten integraal aandacht wordt besteed aan het meegroeien van de maatschappelijke voorzieningen. De verwachting is namelijk dat de voorzieningen in de huidige omvang (zowel sport, kinderopvang als

bijvoorbeeld onderwijs) niet voldoende capaciteit hebben om deze toekomstige groei op te kunnen vangen. Om te voorkomen dat er op momenten druk ontstaat op voorzieningen is het van belang dat de capaciteit van de voorzieningen verhoogd wordt voordat grootschalige woningbouw opgeleverd wordt. Bijvoorbeeld het realiseren van extra scholen is hierbij een mogelijkheid. Omdat deze ontwikkeling ook consequenties heeft voor het IHP en de daarin opgenomen projecten is het van belang dat deze ontwikkelingen, en met name de invloed daarvan op bijvoorbeeld leerlingenaantallen, gemonitord worden en jaarlijks besproken worden in het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). Mogelijk vraagt dit om een tussentijdse update/uitbreiding van het IHP. Voor ontwikkelingen die op korte termijn gepland staan conform paragraaf 5.6 is het van belang dat bij het definiëren van deze projecten de voorziene groei van Dronten zoveel als mogelijk meegenomen wordt.

3.2. Bouwstenen van beleid onderwijshuisvesting

3.2.1 Bouwsteen 1: vraag en aanbod

Deze bouwsteen geeft aan welk aanbod van onderwijs de gemeente en schoolbesturen nastreven. Het gewenste aanbod is bepalend voor de huisvestingsoplossingen.

1. Het streven is kwalitatief goed onderwijs, thuisnabij in alle kernen en wijken van de gemeente Dronten. Het aanbod van verschillende typen onderwijs is nooit compleet, ook niet in de gemeente Dronten. Echter zou de focus niet moeten liggen op het aanbieden van een zo breed mogelijk scala aan onderwijstypen, maar op de kwaliteit van het onderwijs. Hierbij gaat het ook om onderwijs waarmee de scholen goed afgestemd zijn op de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte in de wijk/omgeving om zo kwalitatief hoogwaardig en thuisnabij onderwijs te kunnen geven.
2. De analyse en scenario-ontwikkeling in het IHP richt zich voor het PO op het kern- en wijkniveau: 'thuisnabij'. Voor wat betreft het VO is een meer (boven)gemeentelijk schaalniveau van toepassing. Specifieke denominaties (levensbeschouwelijke visie), onderwijsvormen of speciaal onderwijs kunnen vragen om een analyse of scenario op regionaal niveau. Uitgangspunt hierbij is de vrijheid van ouders om vanuit hun identiteit te kiezen voor een VO-school.

3. In het primair onderwijs ligt de ideale schoolgrootte tussen de 150-400 leerlingen. Het kunnen vormen van minimaal één doorlopende leerlijn van 0-12 jaar vormt hierbij de basis. Bij sommige vormen van IKC's is de fysieke nabijheid tussen de kinderopvangorganisatie en de school voor primair onderwijs van belang. Het vestigen van scholen in een gemeenschappelijke accommodatie kan van meerwaarde zijn om huisvestingsmiddelen efficiënt te benutten. Het borgen van eigenheid en geborgenheid voor kinderen is daarbij het uitgangspunt.
4. De VO-scholen in Dronten zijn met name op zoek naar stabiliteit in leerlingen-aantallen. Grote schommelingen zijn voor zowel de huisvesting, bedrijfsvoering als het onderwijsaanbod ongewenst. Voor een VO-school is een leerlingen-aantal van circa 1.000 van belang om een gezonde bedrijfsvoering uit te kunnen oefenen en een aantrekkelijk onderwijsaanbod te kunnen realiseren. Om voor het vmbo een goed aanbod voor leerlingen te kunnen realiseren is een substantiële leerlingenpopulatie van belang. De definitie van 'substantieel' is hierbij ook afhankelijk van de totale omvang van de betreffende school.
5. Scholen zijn belangrijk voor de leefbaarheid in de kernen en wijken van Dronten. Er is daarom aandacht voor de afstand voor inwoners van de gemeente Dronten tot een (basis)school. Want ook al is het verzorgingsgebied van een bepaalde basisschool mogelijk kern- of wijk-overstijgend, het gebouw en de speelterreinen vormen veelal ook een spilfunctie in samenwerking met verenigingen etc.
6. Gemeente en schoolbesturen streven naar het terugdringen van onderwijs-leegstand. De inkomsten van schoolbesturen voor onderhoud en exploitatie zijn afhankelijk van het aantal leerlingen. Bij leegstand moet een schoolbestuur met minder inkomsten hetzelfde aantal vierkante meters onderhouden.
7. Voor het oplossen van leegstand zijn het verwijzen naar (gebruik van ruimte-overschotten door andere scholen met een ruimtetekort) en/of het in medegebruik geven of verhuren van ruimten reële mogelijkheden. Afstoten van leegstand is een optie.

8. Er is tevens nadrukkelijk aandacht voor de relatie met sport, bewegen en cultuur. Enerzijds gaat dit over de afstanden, bereikbaarheid en voldoende capaciteit van gymzalen en overige voorzieningen binnen Dronten. Anderzijds heeft dit ook betrekking op de inrichting van een gebouw, het speelterrein (groen) en de directe omgeving en hoe deze beweging kunnen stimuleren. De school kan gebruik maken van de faciliteiten uit de wijk/kern, maar kan mogelijk ook een functie voor de wijk/kern vervullen op het gebied van sport, bewegen en cultuur.

3.2.2 *Bouwsteen 2: samenwerking: scholen, schoolbesturen en partners*

Binnen deze bouwsteen wordt de visie op samenwerking beschreven tussen de onderwijspartijen onderling en de overige (kind)partners, die raakvlakken hebben met het onderwijs.

1. **Samenwerking tussen schoolbesturen**

Schoolbesturen en gemeente streven naar samenwerking tussen de schoolbesturen in de gemeente Dronten ten gunste van het onderwijs, de leerling en de medewerkers, rekening houdend met de diversiteit aan identiteit tussen de besturen. De kwaliteit van het onderwijs en 'de keten' of doorlopende leerlijn staat daarbij centraal. Samenwerking kan zowel inhoudelijk (kennis) als gebouwelijk (faciliteiten) worden vormgegeven, waarbij gebouwelijke samenwerking volgt op de inhoudelijke samenwerking: 'samenwerking is meer dan muren en een dak.' Indien er reeds sprake is van gebouwelijke samenwerking, dan is het streven om verder te gaan dan enkel het 'gedeeld gebruik maken van een gebouw'. Per situatie dient te worden verkend hoe vorm en inhoud kan worden gegeven aan deze samenwerking (casus specifiek). Belangrijk is dat de samenwerking zowel inhoudelijk als gebouwelijk 'in de keten' plaatsvindt.

Ook de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs wordt als een belangrijk moment beschouwd. De doorlopende leerlijn loopt hier idealiter zo soepel mogelijk over waarbij het ontstaan van een 'knip' in deze leerlijn zoveel als mogelijk voorkomen wordt. Er zijn reeds initiatieven binnen de gemeente Dronten waarbij de overgang tussen het PO en het VO 'versoepeld' wordt. Een visie op de doorlopende leerlijnen, bijvoorbeeld tienercolleges (10-14-jarigen) etc., dient nader uitgewerkt en besproken te worden in het OOGO. Aan de oprichting van een

nieuwe fysieke tussenschool is op dit moment geen concrete behoefte. Huidige initiatieven krijgen idealiter vorm binnen bestaande huisvesting, maar in de toekomst kan het interessant zijn om te verkennen of er fysiek een verbinding kan worden gemaakt tussen PO en VO.

2. Samenwerking tussen schoolbesturen en kinderopvang

Schoolbesturen en kinderopvang zetten in op het behouden, versterken en, waar nodig, uitbreiden van samenwerking tussen het PO en kinderopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang. Het onderwijs begint voor kinderen vanaf 2-jarige leeftijd; het creëren van vloeiende leerlijnen is daarbij het uitgangspunt. Dit komt tot uiting in de volgende aandachtspunten:

- a. De samenwerking richt zich op de afstemming van de pedagogiek en didactiek van alle partijen; 'aandacht voor de keten'.
- b. De samenwerking tussen onderwijs- en kindpartners kan verschillende vormen aannemen. Er zijn verschillende manieren van integratie tussen onderwijs en kinderopvang. Het IHP formuleert uitgangspunten, maar biedt ruimte om per project maatwerk te leveren, passend bij de specifieke situatie. Gezamenlijke huisvesting is in sommige situaties een pre maar geen voorwaarde.
- c. Het vormen of in stand houden van IKC's is een belangrijk uitgangspunt in het IHP van de gemeente Dronten. IKC-vorming begint daarbij op de inhoud en kan vervolgens een fysieke uitwerking hebben.
- d. Momenteel is er geen vastgesteld IKC-beleid aanwezig binnen de gemeente Dronten. Wel zijn er eerder met schoolbesturen stappen gezet om dit op te stellen. In navolging van het IHP zal de gemeente, in samenwerking met de schoolbesturen, starten met het opstellen en vervolgens in het OOGO vaststellen van een IKC-beleid. Dit op te stellen beleid zou in ieder geval moeten bestaan uit een visie op IKC's, beleidsmatige keuzes, definities, uitgangspunten etc.

3. Samenwerking VO-scholen onderling

Het onderwijsveld in de gemeente Dronten is van voldoende omvang om het voortbestaan van twee VO-scholen met een eigen identiteit te kunnen waarborgen. Wel zien beide scholen de mogelijkheden van samenwerking; op inhoudelijk en mogelijk fysiek gebied. Samenwerking tussen beide VO-scholen is

termijn wellicht benodigd om zo toch de zogenaamde 'nichevakken' aan te kunnen (blijven) bieden binnen de gemeente Dronten. De precieze inhoud van deze mogelijke samenwerking dient door de scholen verder onderzocht te worden. Het Almere College en het Ichthus College werken samen op Het Perron. Dit betreft een vmbo-afdeling met praktijklokalen. In Het Perron is tevens een mbo gehuisvest. In samenwerking met de ROC's is een 'plus-voorziening' gecreëerd om de 16-plussers, die dreigen uit te vallen, op te vangen en te begeleiden.

4. Speciaal onderwijs in relatie tot regulier onderwijs en SBO

Binnen de gemeente Dronten worden opvallend veel kinderen verwezen naar het speciaal onderwijs en het SBO. Ondanks onderzoek is de exacte oorzaak hiervan niet bekend. In het veld wordt vermoed dat veel signalen bij kinderen 'ongewoon' worden gevonden, waardoor sneller wordt geëscaleerd.

Schoolbesturen hebben gemeend om de samenwerking onderling en met de jeugdhulppartners te versterken, waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft. Voorheen werden vanuit SBO de Driemaster de experts langs de diverse scholen gestuurd, waardoor bepaalde kinderen in het regulier onderwijs konden blijven. Schoolbesturen stellen voor om ook in Dronten de expertise te bundelen in een expertisecentrum; dit zou kunnen worden gehuisvest in een IKC, waarbij andere scholen van daaruit worden bediend.

Het Almere College en het Ichthus College werken samen om middels een tussenstap leerlingen weer terug te laten stromen naar het reguliere onderwijs. Zij proberen met dit samenwerkingsverband zoveel mogelijk leerlingen vanuit het SBO weer terug te leiden naar het regulier onderwijs en leerlingen die dreigen terug te vallen te ondersteunen. De leerlingen in het VSO worden bekostigd door het Almere College en het Ichthus College; beide hebben er belang bij om de toestroom naar het VSO te beperken. Deze 'tussenvoorziening' is momenteel nog gehuisvest binnen het Ichthus College.

5. Samenwerking schoolbesturen en overige partners

Schoolbesturen en gemeente streven naar samenwerking tussen scholen en overige maatschappelijke partners (GGD, Icare, bibliotheek, jeugdzorg, sportorganisaties, dorps huis etc.), om de volgende redenen:

- a. Er wordt tegemoetgekomen aan de sociaal-maatschappelijke rol van een school voor de kern. Deze functie kan per kern en per school anders worden ingevuld. Het IHP formuleert uitgangspunten, maar biedt ruimte om per project maatwerk te leveren, passend bij de lokale situatie.
- b. Scholen en partners dragen bij aan de dorpskernontwikkeling.
- c. Andersom kan de school ook gebruik maken van de maatschappelijke voorzieningen die in de kern aanwezig zijn.
- d. Indien ruimten in schoolgebouwen in gebruik worden gegeven aan partijen anders dan het onderwijs (kinderopvang en/of andere maatschappelijke partijen), wordt ofwel 'verhuur' ofwel 'medegebruik' toegepast. Voorwaarde voor medegebruik is dat het gaat om het gebruik door (uit de openbare kas bekostigd) onderwijs of voor andere culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. In het geval van verhuur geldt een marktconforme huur. De marktconforme huur sluit aan bij de Wet Markt en Overheid en bestaat in basis uit een *gebruiksvergoeding*: de extra kosten die de verantwoordelijke voor onderhoud en exploitatie maakt als gevolg van de verhuur (ofwel exploitatiekosten) en een *vergoeding voor investeringslasten*: de jaarlijkse lasten die het gevolg zijn van het realiseren van de voorziening, bestaande uit rente en afschrijving, die kunnen worden verhoogd met een deel van de kosten van verzekering van het gebouw en de kosten van onroerendezaakbelasting. De vergoeding voor de investeringslasten gaat naar de investerende partij (tenzij dit uiteraard de kinderopvang zelf is).
- e. Wanneer er sprake is van een gebouw met meerdere gebruikers en/of huurders is het van belang dat er vooraf duidelijke afspraken gemaakt worden over het eigendom en beheer. In de definitiefase van een project dienen alle betrokken partijen hier een actieve bijdrage aan te leveren. De output van deze bijdrage zal projectafhankelijk zijn, idealiter resulteert dit in een overeenkomst van medegebruik en/of verhuur met daarin heldere afspraken over het eigendom en beheer en eventuele vergoedingen die daarbij van toepassing zijn. Bij 'scholeneilanden' waar meerdere scholen en andere gebruikers onder één dak zijn gehuisvest is het beleid dat de gemeente het eigendom op zich neemt. Echter ook in deze situatie is het advies om afspraken op te nemen in overeenkomsten.

6. Doorstroming naar vervolgonderwijs

Naast de aandacht voor de doorstroming van het PO naar het VO is er binnen de gemeente Dronten expliciet aandacht voor de doorstroming van het VO naar het vervolgonderwijs.

Dit komt bijvoorbeeld tot uiting bij Het Perron waar het mbo gehuisvest is, samen met afdelingen van beide VO-scholen.

De samenwerking tussen het VO en het vervolgonderwijs is veelal een onderlinge taak tussen de schoolbesturen, waarbij de gemeente met name een faciliterende rol heeft. De ambitie koppelen aan de gemeentelijke begroting is hierbij nog een spannend vraagstuk. De gemeente heeft immers geen wettelijke taak als het gaat om de huisvesting voor het mbo, hbo en universiteiten.

3.2.3 Bouwsteen 3: regie

Deze bouwsteen geeft aan hoe gemeente en schoolbesturen met elkaar samenwerken op het gebied van onderwijshuisvesting.

1. De gemeente en de schoolbesturen voeren samen de regie op schoolgebouwen. De gemeente is onder andere verantwoordelijk voor nieuwbouw en uitbreidingen. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud, aanpassingen en de exploitatie van schoolgebouwen. De schoolbesturen zijn daarnaast verantwoordelijk voor het onderwijsaanbod. In het OOGO vindt de afstemming van deze verantwoordelijkheden plaats door middel van gezamenlijk overleg (minimaal halfjaarlijks). Deze samenwerking overstijgt de samenwerking op basis van de verordening onderwijshuisvesting. Voor het onderwijshuisvestingsbeleid wordt daarom in eerste instantie voor alle betrokken partijen het IHP leidend, voordat er wordt teruggevallen op de verordening. Deze wijze van samenwerking dient, in afwachting van de wettelijke regeling, juridisch vastgelegd te worden. In het geval dat huisvestingsvraagstukken een regionaal karakter hebben vindt, indien noodzakelijk, afstemming plaats met het regionale OOGO en/of het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs. Momenteel is er geen formeel OOGO georganiseerd binnen de gemeente Dronten. Het OOGO is vanuit de wetgeving een formeel vastgelegd overleg. Daarom is het dan ook het advies om dit specifieke overleg ook in Dronten weer in te voeren.

2. Het IHP is in lijn met het voorstel van PO-raad, VO-raad en VNG om IHP's in de wetgeving te verankeren. Met het vaststellen van het IHP worden tevens de financiële middelen voor de komende 0-4 jaar vastgesteld. Met de gemeenteraad wordt verkend op welke wijze hij betrokken is bij de monitoring van de budgettaire kaders (programma- of projectniveau). Het IHP heeft een reikwijdte van c.q. doorkijk voor een periode van 20 jaar en wordt om de 4 jaar geactualiseerd op basis van onder andere leerlingenprognose en nieuwe inzichten vanuit (landelijk) beleid. Ieder halfjaar wordt in het OOGO de voortgang van het IHP besproken. Wanneer er tussentijds grote veranderingen zijn in de leerlingenprognoses, bijvoorbeeld door grootschalige woningbouw, kan overwogen worden om het IHP tussentijds te 'updaten' op basis van nieuwe leerlingenprognoses.
3. Schoolbesturen en gemeente hebben tijdens het IHP-traject de principes van Total Cost of Ownership (TCO) verkend. Bij TCO dragen schoolbesturen mogelijk bij aan een deel van de stichtingskosten van een nieuwbouw- of renovatieopgave. Deze investering komt de duurzaamheid van het gebouw op het gebied van onderhoud en exploitatie ten goede, oftewel: een investering aan de voorkant levert een besparing op tijdens het gebruik van het gebouw. De potentiële besparingen op de onderhouds- en exploitatiekosten door medebekostiging van de schoolbesturen zijn daarbij integraal in kaart gebracht. Het is van belang dat hiervoor voorafgaand aan een project een volledige businesscase wordt opgesteld waarin bijvoorbeeld ook rekening gehouden wordt met mogelijke onderhoudskostenverhogende componenten zoals grotere en meer installaties. Schoolbesturen maken voor hun bijdrage gebruik van de vergoeding voor materiële instandhouding (MI) die zij, als onderdeel van de lumpsumvergoeding, ontvangen vanuit het rijk. Per project dienen de mogelijkheden voor een bijdrage vanuit de schoolbesturen nader verkend te worden. Ook het samenwerken met ander partijen die een gedeelte van de bekostiging voor hun rekening nemen is hierbij een mogelijkheid. Dit kan bijvoorbeeld van toepassing zijn bij het technisch onderwijs, waar een derde partij een samenwerking aangaat met de school en bereid is daarvoor te investeren. Hierbij is het van belang dat vooraf duidelijke afspraken worden gemaakt en dat deze worden vastgelegd in overeenkomsten.
4. Vanzelfsprekend bestaat de mogelijkheid dat de hoogte van de MI-vergoeding mettertijd (negatief) wijzigt. Op het moment dat er reeds lopende financieringsafspraken zijn tussen gemeente en schoolbestuur dient het gesprek gevoerd te worden hoe om te gaan met deze afspraken in relatie tot een mogelijke (negatieve) wijziging in de MI-vergoeding. Dit met name ook omdat de MI-vergoeding onderdeel is van de gehele lumpsumvergoeding van schoolbesturen. Een verlaging van de MI-vergoeding zou nooit ten koste mogen gaan van de onderwijskundige onderdelen van de lumpsumvergoeding. Het uitgangspunt dat een gedeelte van de MI-vergoeding door schoolbesturen gebruikt kan worden voor financiering in exploitatieverlagende maatregelen dient bij een herijking van het IHP opnieuw besproken te worden en te worden geüpdatet op basis van de laatste inzichten.
5. In situaties waarbij meerdere scholen onder één dak gehuisvest worden is het van belang om vooraf goede afspraken te maken over de bijdragen vanuit schoolbesturen. Om ongelijke situaties te voorkomen is het wenselijk dat schoolbesturen, naar verhouding, gelijkwaardig mee-investeren. Op het moment dat bepaalde ruimten of vierkante meters later van het ene schoolbestuur naar het andere schoolbestuur overgegeven worden (bijvoorbeeld door krimp en groei) dienen er afspraken gemaakt te worden over deze gedane investering en/of de financieringsafspraken die het betreffende schoolbestuur heeft met de gemeente. Het advies is om deze thema's voorafgaand met de partijen te bespreken en op te nemen in een samenwerkingsovereenkomst of anderszins. In het IHP wordt rekening gehouden met het op dit moment nog geldende investeringsverbod voor het PO en de (exploitatie)tekorten die het PO (net als de gemeente) ervaart in de bekostiging.
6. De prognoses van Pronexus uit 2021 vormen het uitgangspunt voor de voorspelling van de ontwikkeling van de leerlingenaantallen voor dit IHP. De komende jaren vindt er mogelijk op grote schaal woningbouw plaats in de gemeente Dronten. Hoewel deze woningbouw, voor zover mogelijk, meegenomen wordt in de nieuwe prognoses, is hier vanzelfsprekend sprake van (aanzienlijke) onzekerheid. Voor de periode na vaststelling van het IHP is het dan ook van belang dat deze prognoses jaarlijks worden herijkt, teneinde een meer reële schatting van de ruimtebehoefte te verkrijgen.

7. Grootschalige woningbouw kan resulteren in de vraag naar nieuwe/extra scholen. Deze ontwikkelingen, en de mogelijke invloed hiervan op de uitvoering van de in het IHP opgenomen plannen, dienen structureel besproken te worden in het OOGO en meegenomen te worden bij de herijking van het IHP. Daarbij is het van belang om voorzieningen zoals onderwijs, maar ook sport, cultuur etc. integraal mee te nemen bij de ontwikkeling van grootschalige woningbouw.
8. Vanwege veranderende omstandigheden in het onderwijsveld (met name ook op het gebied van leerlingenaantallen) is het advies om bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma en de realisatie van de in het IHP gedefinieerde projecten de uitgangspunten uit het IHP te toetsen aan de dan bekende randvoorwaarden en inzichten. Het herijken van de prognose is daar minimaal onderdeel van.
9. Vanuit de wetgeving ligt het bouwheerschap ten aanzien van bouwopgaven in principe bij het schoolbestuur (bevoegd gezag). In solitaire bouwopgaven is dit meestal een werkbaar uitgangspunt voor betrokken schoolbesturen, als de benodigde expertise en ervaring aanwezig is in de organisatie. De gemeente Dronten en de schoolbesturen streven echter naar samenwerking, wat zich kan vertalen in scholeneilanden waarbij meerdere scholen en andere functies onder één dak zijn gevestigd. Vanwege de complexiteit van dergelijke gezamenlijke bouwopgaven zal de gemeente daarbij in principe de rol van bouwheer en toekomstig eigenaar vervullen. Hoewel het 'officiële' bouwheerschap in dergelijke situaties wellicht bij de gemeente ligt, is het vanuit zowel gemeente als schoolbesturen nadrukkelijk de wens om gezamenlijk op te trekken en invulling te geven aan het project. In die zin wordt het bouwheerschap in zekere zin gezamenlijk opgepakt, waarbij de gemeente optreedt als penvoerder/formele opdrachtgever richting de te contracteren partijen.
10. Vanwege urgente huisvestingsvraagstukken voortkomend uit diverse maatschappelijke ontwikkelingen kunnen situaties ontstaan waarin de gemeente meer regie en speelruimte wil hebben om eigen gemeentelijk vastgoed in te kunnen zetten. Als de mogelijkheid zich voordoet zal de gemeente aankoop van vastgoed met een maatschappelijke bestemming, dat nu in eigendom is van derden, overwegen.

3.2.4 Bouwsteen 4: kwaliteit en duurzaamheid

Deze bouwsteen geeft aan welke kwaliteits- en duurzaamheidsambitie gemeente en schoolbesturen nastreven op het gebied van onderwijs-huisvesting.

1. Gemeente en schoolbesturen zien het realiseren van kwalitatief goede en duurzame huisvesting als een maatschappelijke en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Een kwalitatief goed en duurzaam gebouw heeft een positief effect op het onderwijs én op het leefklimaat van de toekomstige generaties.
2. Het IHP streeft, bij (vervangende) nieuwbouw, naar het realiseren van energieneutrale gebouwen (ENG) die tevens aardgasvrij zijn. Bij renovatie wordt beoogd om dit zoveel mogelijk te realiseren; dit dient per situatie bekeken te worden, met een gezonde balans tussen kwaliteit, duurzaamheid en de (financiële) middelen (kosten-batenanalyse). Per locatie dient in aanvullende onderzoeken, zoals een haalbaarheidsstudie, toegewerkt te worden naar een optimale balans tussen de diverse criteria passend bij het schoolgebouw en de omgeving, zie hiervoor ook bouwsteen 5.
3. Gemeente en schoolbesturen willen duurzaamheid breder definiëren dan alleen energiebesparing en CO₂-reductie: duurzaamheid gaat ook over goed onderwijs, een gezond leer- en leefklimaat, een gezonde financiële exploitatie, circulariteit en toekomstbestendigheid. Deze thema's hebben een hogere prioriteit dan enkel energiebesparing:
 - a. Ten aanzien van het stimuleren van goed onderwijs gaat het om het adequaat faciliteren van het onderwijsconcept van de scholen (het pedagogische klimaat en gebruik).
 - b. Ten aanzien van gezondheid en kwaliteit wordt rekening gehouden met de Frisse Scholen-thema's (naast energie): lucht, temperatuur, licht en geluid om een prettig en gezond klimaat voor kinderen en medewerkers te realiseren. Gemeente en schoolbesturen hebben hiervoor uitgesproken het 'standaard HEVO-kwaliteitskader' (versie december 2021) als 'basiskwaliteit' voor schoolgebouwen te hanteren. Dit kwaliteitskader is een optimum tussen kwaliteit (onder andere op basis van Frisse Scholen) en investering. In hoofdstuk 6 van het IHP wordt dit kwaliteitskader verder toegelicht. Per situatie dient in overleg

tussen schoolbestuur en gemeente bekeken te worden in hoeverre deze 'basiskwaliteit', volgens de HEVO-kwaliteitsstandaard, voldoende is of dat aanvullende kwaliteitseisen gewenst zijn.

- c. Mede door de COVID-19-pandemie is de mate en kwaliteit van ventilatie van scholen onder een vergrootglas komen te liggen. Tijdens het schrijven van dit IHP zijn er nog geen eenduidige wetenschappelijke resultaten die een 'minimale ventilatiecapaciteit' voorschrijven die vereist zou zijn voor een 'goed binnenklimaat'. Met het benoemde kwaliteitskader wordt voorzien in Frisse Scholen klasse B voor wat betreft ventilatie. Met de kennis van nu is dat voldoende en resulteert dat in een goed binnenklimaat. Ontwikkelingen en hernieuwde inzichten vanuit de COVID-19-periode dienen de komende tijd nadrukkelijk gemonitord te worden. Het advies is om bij de daadwerkelijke start van projecten te inventariseren of dat niveau nog steeds voldoende is volgens de dan geldende algemene voorschriften vanuit de sectorraden, het ministerie etc.
- d. Het thema 'temperatuur' is veelal het meest belangrijk in de beleving en het efficiënte en prettige gebruik van een ruimte. De HEVO-kwaliteitsstandaard geeft ook voor wat betreft 'temperatuur' Frisse Scholen klasse B als minimum-niveau. Dit niveau schrijft een toegestane tolerantie in de binnentemperatuur voor van +/- 3 graden Celsius ten opzichte van de lopende gemiddelde buitentemperatuur (voor volledige formule zie PvE Frisse Scholen 2021).
- e. Ten aanzien van circulariteit wordt ernaar gestreefd bewust om te gaan met de toegepaste materialen en waar mogelijk gebruik te maken van natuurlijke, herbruikbare materialen, binnen de budgettaire mogelijkheden. Naast de intrinsieke motivatie van zowel schoolbesturen als gemeente speelt ook hier de voorbeeldfunctie die schoolgebouwen vervullen een belangrijke rol.
- f. Ten aanzien van toekomstbestendigheid wordt ingezet op maximale flexibiliteit (onder andere het vermijden van dragende binnenwanden) om ervoor te zorgen dat de schoolgebouwen in de toekomst ook andere onderwijs-concepten kunnen faciliteren. Hierbij gaat het zowel om interne flexibiliteit, als om transformatiemogelijkheden van het vastgoed.
- g. Zowel de schoolbesturen als de gemeente hebben de nadrukkelijke wens om de omgeving van de scholen, waaronder de schoolpleinen, groen in te richten. Een groene omgeving vermindert hittestress en heeft daarmee een van nature

duurzaam effect op de schoolgebouwen. Ook hier geldt dat de exacte uitwerking hiervan per situatie ingevuld dient te worden.

4. Naast bouwkundige kwaliteit van schoolgebouwen is er in het IHP expliciet aandacht voor andere (strategische) kaders voor vastgoedbeleid (in volgorde): onderwijskundige functionaliteit, binnenmilieu, exploitatie en uitstraling.
5. Duurzaamheidsprincipes worden toegepast bij nieuwbouw/renovatie van schoolgebouwen. Daarbij bieden de principes van Trias Energetica houvast om hierin een realistische afweging te maken tussen ambitie en budget:
 1. Voorkomen van onnodig energieverbruik (bijvoorbeeld isolatie).
 2. Gebruik van duurzame energiebronnen (bijvoorbeeld zonnepanelen).
 3. Indien nodig, efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen (bijvoorbeeld gas).De scholen en schoolgebouwen hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid en voorbeeldfunctie naar leerlingen, hun familie en de wijk/kern/gemeente.
6. Het is van belang dat de duurzaamheid op projectniveau intensief wordt afgestemd op de mogelijkheden in de kern en omgeving. Daarbij valt te denken aan mogelijk restgebruik van warmte, aansluiten op een warmtenet of het mogelijk toevoegen van extra zonnepanelen voor het leveren van energie aan omliggende woningen of voorzieningen.
7. Het IHP geeft de schoolbesturen inzicht in de vervangingstermijn van hun gebouwen. Schoolbesturen zijn door het IHP in staat om onderhoud en duurzaamheidsmaatregelen af te stemmen op het moment van nieuwbouw of renovatie en daarmee te koppelen aan terugverdientijden. Hierdoor kunnen er goed onderbouwde afwegingen gemaakt worden.
8. Investerings in duurzaamheid dienen gerelateerd te worden aan de gehele levenscyclus van gebouwen. Daarbij is een afstemming tussen de verantwoordelijkheden van gemeente en schoolbesturen van belang. Liever gezamenlijk goed investeren in deugdelijke maatregelen dan nadelige gevolgen te ondervinden in bijvoorbeeld exploitatie en onderhoud tijdens de levensduur van een gebouw. Dit valt samen met de principes van TCO: inzetten op betaalbare

investeringen die zich laten terugverdienen in de exploitatie (zie bouwsteen 3, punt 3).

9. Bij de nieuwbouw en renovatie van schoolgebouwen is het uitgangspunt dat de gemeente eventuele vierkante meters voor kindpartners (zoals kinderopvang) voorfinanciert. Deze voorfinanciering wordt vervolgens, middels huur, kostenneutraal terugbetaald aan de gemeente. Het is hierbij van belang dat (huur)afspraken voorafgaand aan een project worden vastgelegd in intentie-overeenkomsten etc.
Om de doorlopende leerlijnen goed te kunnen faciliteren is het van belang dat er binnen schoolgebouwen voldoende ruimte is voor 'alternatief ruimtegebruik' door derden in het kader van 'ontwikkeling van het kind'.
De focus ligt hierbij op het realiseren van 'scholeneilanden' in combinatie met kinderopvang en eventueel andere kindpartners. Dit betekent dat de gemeente in principe niet de huisvesting financiert van solitaire kinderopvanglocaties.
Er dient te worden gestreefd naar eenvoudige en eenduidige eigendomsconstructies met één eigenaar. Het is daarbij het meest voor de hand liggend dat de gemeente eigenaar is en de ruimten in medegebruik geeft ofwel verhuurt. Echter zijn hierop ook uitzonderingen denkbaar. De precieze eigendomssituatie, financiering en risico's met betrekking tot verhuur dienen daarom projectspecifiek voorafgaand aan een project geformuleerd en vastgelegd te worden.

3.2.5 *Bouwsteen 5: renovatie en vervangende nieuwbouw*

Deze bouwsteen geeft aan hoe gemeente en schoolbesturen omgaan met renovatie en vervangende nieuwbouw:

1. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor nieuwbouw, schoolbesturen zijn in alle situaties verantwoordelijk voor het goed onderhouden en exploiteren van gebouwen. Renovatie (lees: vernieuwbouw) is wettelijk nog niet geregeld. Renovatie kan een duurzamere oplossing zijn dan nieuwbouw. Ten aanzien van renovatie wordt aangesloten op het voorstel van PO-raad, VO-raad en VNG:
 - a. Renovatie wordt opgenomen als voorziening. In de huidige situatie zijn gemeenten alleen verantwoordelijk voor vervangende nieuwbouw wanneer een gebouw aan het einde van zijn levensduur is. 'Einde levensduur' is niet eenduidig en dient 'objectspecifiek' bepaald te worden, bijvoorbeeld middels

een conditiemeting. De verordening (artikel 2) schrijft voor dat de huisvesting 'adequaat' moet zijn en geeft enigszins handvatten om hier duiding aan te geven. Door renovatie op te nemen als voorziening ontstaat de mogelijkheid om bij een gebouw dat aan het einde van zijn levensduur is ook renovatie toe te passen.

- b. Renovatie is daarbij een integrale levensduurverlengende ingreep in het gebouw, waarmee de levensduur van het gebouw met ten minste 25 jaar, maar bij voorkeur 40 jaar, wordt verlengd. In specifieke situaties kan van dit uitgangspunt worden afgeweken, als een tijdelijke oplossing noodzakelijk is, maar in principe dient renovatie gelijkwaardig aan nieuwbouw te zijn.
 - c. Uitgangspunt bij renovatie is dat de aanpassingen die leiden tot een levensduurverlenging van ten minste 25 jaar voor rekening komen van de gemeente, waarbij op basis van TCO en vanuit de MJOP een investeringsbijdrage van het schoolbestuur aan de dekking van de renovatie kan worden toegevoegd (bij renovatie gelden dezelfde TCO-principes als bij nieuwbouw; zie bouwsteen 3, punt 3).
2. Bij investeringsopgaven in het kader van het IHP wordt de mogelijkheid van renovatie onderzocht. Daarbij wordt beoogd om de gedefinieerde duurzaamheidseisen (ENG) en kwaliteitseisen (basiskwaliteit volgens HEVO standaard kwaliteitskader, *versie december 2021*) zoveel mogelijk te realiseren. Dit wordt in de afweging nieuwbouw of renovatie inzichtelijk gemaakt, waarbij BENG, vanuit de wettelijke verplichting bij nieuwbouw, ook bij renovatie als minimumeis geldt.
3. Per situatie wordt een afweging gemaakt (bijvoorbeeld in een haalbaarheids-onderzoek) of nieuwbouw of renovatie de beste oplossing is voor het betreffende schoolgebouw. Daarbij worden onder andere de volgende aspecten meegenomen in de afweging (willekeurige volgorde, per situatie kan de prioriteit immers verschillen):
 - a. Er wordt rekening gehouden met de onderwijskundige functionaliteit van de gebouwen.
 - b. Er wordt rekening gehouden met een goede bezetting van gebouwen. Er wordt (bij voorkeur) niet gerenoveerd voor leegstand.

- c. Er wordt rekening gehouden met de culturele en maatschappelijke waarde en de stedenbouwkundige uitstraling in samenhang met de omgeving.
- d. Er wordt rekening gehouden met mogelijkheden om de gestelde duurzaamheidsambities (zie bouwsteen 4) te bereiken, met BENG als minimumeis voor renovatie.
- e. Er wordt rekening gehouden met de mogelijkheden om de gestelde minimum kwaliteit (zie bouwsteen 4) te bereiken. In gesprek tussen het schoolbestuur en de gemeente wordt verkend op welk gebied concessies mogelijk zijn.
- f. De kosten en mogelijkheden voor tijdelijke huisvesting worden meegenomen in de afweging voor nieuwbouw of renovatie. Hierbij is de gemeente verantwoordelijk voor het voorzien in deze tijdelijke huisvesting.
- g. De toekomstige exploitatie- en onderhoudslasten worden meegenomen als afweging voor nieuwbouw of renovatie.
- h. Er wordt rekening gehouden met de mate van flexibiliteit en aanpasbaarheid in de toekomst.

3.3. Bouwstenen van beleid sport

De gemeente Dronten heeft een Sportbeleidsplan 'Dronten in beweging' 2018-2021. Deze looptijd is doorgetrokken naar 2022. De gemeente Dronten heeft sport hoog in het vaandel staan. Middels dit Sportbeleidsplan streeft de gemeente naar een gemeente waarin inwoners zo gezond mogelijk leven,

actief zijn en participeren in de sport en altijd in beweging zijn.

In dit Sportbeleidsplan staan drie doelen centraal:

1. Een gezonde levensstijl.
2. Versterken van de lokale sportstructuur.
3. Toekomstbestendige sportverenigingen.

Het sportbeleid heeft inhoudelijk raakvlakken met vele andere beleidsvelden, waaronder ook jeugdbeleid, accommodatiebeleid en onderwijs. Het betrekken van de binnensportaccommodaties in het IHP heeft dan ook nadrukkelijk de doelstelling om een integrale visie te vormen op het maatschappelijk vastgoed in de gemeente Dronten en de synergie tussen verschillende beleidsterreinen daarbij zoveel als mogelijk samen te laten komen. Het betrekken van sport bij het IHP is geen vervanger of opvolger van het Sportbeleidsplan maar een vertaling van het sportbeleid,

toekomstige ontwikkelingen en ambities naar de accommodaties die daarvoor benodigd zijn.

Voor de structuur is zoveel als mogelijk aangesloten bij de bouwstenen zoals gebruikt in paragraaf 3.2; deze bouwstenen zijn, voor zover van toepassing, vertaald naar het beleidsterrein 'sport'.

3.3.1 Bouwsteen 1: vraag en aanbod

Deze paragraaf gaat in op de vraag naar en het aanbod van sportaccommodaties in de gemeente Dronten.

1. De gemeente Dronten heeft sport en een 'gezonde levensstijl' hoog in het vaandel staan. Er wordt momenteel gewerkt aan een integrale visie hierop. Sport heeft raakvlakken met verschillende thema's op het gebied van 'gezonde levensstijl' en er zijn veel raakvlakken met verschillende themaplannen.
2. Er is op dit moment geen volledig zicht op de bezetting van de binnensportaccommodaties in de gemeente Dronten. Deze accommodaties worden gebruikt voor zowel het gymonderwijs als door verenigingen (voornamelijk in de avonden). Dit multifunctionele gebruik is veelal benodigd om de exploitatie rendabel te houden en ook vanuit optimale benutting zeer wenselijk. Een onderzoek naar de bezetting van de binnensportaccommodaties wordt op dit moment uitgevoerd.
3. Voor het onderwijs is nabijheid van binnensportaccommodaties van groot belang. Momenteel maakt een gedeelte van de scholen (zowel PO als VO) in de gemeente Dronten voor het gymonderwijs gebruik van binnensportaccommodaties elders in de gemeente. De KVLO adviseert hierbij een maximale afstand van 2 km voor VO-leerlingen en een maximale afstand van 1 km voor PO-leerlingen. Reisbewegingen van leerlingen naar sportaccommodaties vormen een veiligheidsrisico. Het streven naar directe nabijheid is hierbij nadrukkelijk een pre.
4. De twee VO-scholen in de gemeente Dronten zorgen met hun grote leerlingen-aantallen voor een grote bezetting in de binnensportaccommodaties in de gemeente Dronten. Bij toekomstige vernieuwingen en herpositionering van deze sportaccommodaties is dan ook het advies om integraal te kijken naar de vernieuwingen van deze VO-scholen en waar mogelijk aansluiting te vinden.

5. De uitrusting van de huidige binnensportaccommodaties sluit niet goed aan bij de gewenste uitrusting van dit moment en de toekomst. Er zijn vele vormen van uitrusting die tegenwoordig meer uitnodigen tot bewegen en ook de mogelijkheid tot andere soorten sporten faciliteren. Bij het uitwerken van toekomstige sportaccommodaties is het van belang dat er onderzoek gedaan wordt naar de huidige en toekomstige wensen en eisen van de gebruikers. Naast de sportverenigingen die gebruik maken van de sportaccommodaties is het advies om ook het onderwijs actief te betrekken bij deze planvorming.
6. Momenteel worden de meeste gymlessen in het PO gegeven door klassen-docenten in plaats van vakdocenten Lichamelijke Opvoeding. Landelijk is er een trend zichtbaar waarbij het aantal vakdocenten op basisscholen toeneemt. Deze gespecialiseerde docenten hebben veelal ook andere eisen en wensen ten aanzien van sportaccommodaties. Bij de ontwikkeling van toekomstige sportaccommodaties is het van belang om hier rekening mee te houden.
7. De verwachting is dat de gemeente Dronten de komende jaren fors gaat groeien vanwege grootschalige woningbouwplannen in de provincie Flevoland en ook in de gemeente Dronten. De exacte impact hiervan is bij het schrijven van dit IHP nog niet duidelijk. Net als bij het gedeelte onderwijshuisvesting geldt hier dat deze ontwikkelingen de komende jaren goed gevolgd moet worden. Wanneer deze ontwikkelingen meer definitief zijn, dienen ook de plannen rondom de toekomstige sportfaciliteiten herzien te worden.
8. Naast de reeds bestaande typen sportaccommodaties is er in de gemeente Dronten in toenemende mate ook behoefte aan andere soorten sportterreinen. Voorbeelden hiervan zijn de 'multisportvelden' en 'skillsgardens'. Dit type sportvelden/terreinen nodigt uit tot bewegen en is vanwege de opzet geschikt voor het uitvoeren van verschillende soorten sport en spel. Momenteel is dit type terreinen nog niet aanwezig binnen de gemeente Dronten. Bij het uitwerken van ontwikkelingen in de onderwijshuisvesting wordt aanbevolen om bovenstaande ontwikkelingen met betrekking tot een nieuw type sportterrein integraal mee te nemen bij de ontwikkeling van (maatschappelijk) vastgoed.

3.3.2 *Bouwsteen 2: samenwerking*

1. Zoals reeds vermeld aan het begin van dit hoofdstuk, heeft sport veel raakvlakken met andere beleidsterreinen en inhoudelijke thema's binnen de gemeente Dronten. Samenwerking tussen deze beleidsterreinen, de beheerder van sportaccommodaties en de sportverenigingen is cruciaal om de beleidsdoelstellingen te behalen en toe te werken naar het doel 'Dronten in beweging'.
2. Om de benutting van binnensportaccommodaties te optimaliseren is samenwerking tussen alle gebruikers en beheerders van belang. Hoewel samenwerking met het onderwijs voor de binnensportaccommodaties mogelijk meer vanzelfsprekend is, geldt deze samenwerking ook voor de buitensportaccommodaties. Overdag worden deze vaak minimaal benut en liggen er kansen om de samenwerking met het onderwijs te intensiveren.
3. Ook voor de kantines van sportaccommodaties geldt dat deze overdag niet optimaal benut worden. Er lopen momenteel onderzoeken om het gebruik van deze faciliteiten optimaler en dus rendabeler te maken. Een voorbeeld hiervan is het medegebruik van kantines door bijvoorbeeld kinderopvang, onderwijs of kleine verenigingen die overdag een accommodatie nodig hebben.

3.3.3 *Bouwsteen 3: regie*

1. De gemeente Dronten is eigenaar van de binnensportaccommodaties in de gemeente Dronten. Uitzondering hierop zijn een aantal van de gymzalen die bij de scholen zelf gesitueerd zijn; hiervan is het eigendom, net als bij de schoolgebouwen, veelal verdeeld tussen gemeente en schoolbestuur. Het onderhoud van de binnensportaccommodaties ligt bij een andere partij en de exploitatie is middels een aanbesteding uitgegeven aan Optisport.
2. Een beleidsuitgangspunt is dat alle andere sportaccommodaties (zoals voetbalterreinen etc.) in eigendom overgaan naar de verenigingen. Voor het grootste gedeelte is dat reeds gerealiseerd of wordt het de komende jaren gerealiseerd.

3.3.4 Bouwsteen 4: kwaliteit en duurzaamheid

1. Voor de kwaliteit van de sportaccommodaties is het van belang dat er bij grootschalige bouwkundige ingrepen (renovatie of nieuwbouw) verder gekeken wordt dan enkel de huidige functionaliteit. Zoals eerder vermeld, dient hierbij ook gekeken te worden naar trends en ontwikkelingen in de functionaliteit en kwaliteit van de betreffende sportaccommodaties zodat deze ook klaar zijn voor de toekomst en het uitnodigen tot beweging nog verder versterken.
2. Voor sporthallen die ook gebruikt worden als gymzaal (of separate gymzalen) wordt voor de eisen qua kwaliteit en formaat veelal verwezen naar de normen van de VNG. Deze normen zijn in de praktijk echter beperkt en werken ook beperkend ten aanzien van de sporten die kunnen worden beoefend binnen de betreffende zaal. De ambitie is om bij toekomstige ontwikkelingen aan te sluiten bij de KVLO-normen om zo sportfaciliteiten te realiseren die zo optimaal mogelijk ingericht worden voor de breed motorische ontwikkeling van kinderen.
3. Net als bij onderwijshuisvesting streeft het IHP naar aardgasvrije en energieneutrale (ENG) sportaccommodaties, bij (vervangende) nieuwbouw. Bij renovatie wordt beoogd om dit zoveel mogelijk te realiseren; dit dient per situatie bekeken te worden, met een gezonde balans tussen kwaliteit, duurzaamheid en de (financiële) middelen (kosten-batenanalyse). Per locatie dient in aanvullende onderzoeken, zoals een haalbaarheidsstudie, toegewerkt te worden naar een optimale balans tussen de diverse criteria passend bij de accommodatie.
4. Ook flexibiliteit in gebruik en optimale benutting is onderdeel van duurzaamheid. Dit betekent dat bij het realiseren van nieuwe sportaccommodaties de samenwerking gezocht moet worden met potentiële medegebruikers, om zodoende zo efficiënt mogelijke accommodaties te realiseren.

3.3.5 Bouwsteen 5: (vervangende) nieuwbouw en renovatie

1. Bij toekomstige nieuwbouw of renovatie van sportaccommodaties binnen de gemeente Dronten dient de integraliteit met andere vastgoedobjecten opgezocht te worden. Een voorbeeld hiervan is het combineren van de nieuwbouw van een sporthal met de nieuwbouw van een school. Hierdoor kunnen zowel ruimtelijk, functioneel als financieel synergievoordelen ontstaan.
2. Per situatie wordt een afweging gemaakt (bijvoorbeeld in een haalbaarheids-onderzoek) of nieuwbouw of renovatie de beste oplossing is voor de betreffende sportaccommodatie. Daarbij worden onder andere de volgende aspecten meegenomen in de afweging (willekeurige volgorde, per situatie kan de prioriteit immers verschillen):
 - a. Er wordt rekening gehouden met de functionaliteit van de gebouwen.
 - b. Er wordt rekening gehouden met een goede bezetting en benutting van gebouwen. Er wordt (bij voorkeur) niet gerenoveerd voor leegstand.
 - c. Er wordt rekening gehouden met de culturele en maatschappelijke waarde en de stedenbouwkundige uitstraling in samenhang met de omgeving.
 - d. Er wordt rekening gehouden met mogelijkheden om de gestelde duurzaamheidsambities (zie bouwsteen 4) te bereiken, met BENG als minimumeis voor renovatie.
 - e. Er wordt rekening gehouden met andere ontwikkelingen in de omgeving waar mogelijk integraliteit en synergie bereikt kan worden.
 - f. De toekomstige exploitatie- en onderhoudslasten worden meegenomen als afweging voor nieuwbouw of renovatie.
 - g. Er wordt rekening gehouden met de toekomstige wensen, eisen en ambities met betrekking tot de functionaliteit en capaciteit van de betreffende faciliteiten.
 - h. Er wordt rekening gehouden met de mate van flexibiliteit en aanpasbaarheid in de toekomst.

Hoofdstuk 4

Inventarisatie en analyse

Voor een gedeelte van de schoolgebouwen in de gemeente Dronten was de vervangingstermijn reeds duidelijk. Om de vervangingsopgave met bijbehorende prioritering van de overige schoolgebouwen in de gemeente Dronten te bepalen is onder andere gebruik gemaakt van de quickscan-methodiek van HEVO en de haalbaarheidsanalyses renovatie versus nieuwbouw. Daarnaast zijn de leerlingenprognose en de capaciteitsanalyse toegepast om de huidige en toekomstige ruimtebehoefte in kaart te brengen.

4. Inventarisatie en analyse

4.1. Quickscans

Voor het ontwikkelen van scenario's is een integraal inzicht in de bestaande huisvestingssituatie van de scholen een belangrijk uitgangspunt. Dit inzicht geeft richting aan de prioritering en toekomstperspectieven van de scholen in de gemeente. Voor het IHP is het niet alleen de vraag of een pand een goed *gebouw* is, maar of het pand een goed *schoolgebouw* is. In de beoordeling van het gebouwenbestand is daarom gekeken naar meer dan alleen de bouwkundige staat. Er is tevens aandacht voor onderwijskundige functionaliteit, binnenmilieu, exploitatie, veiligheid en uitstraling van de schoolgebouwen. Deze criteria vormen de kaders voor strategisch vastgoedbeleid.

Op basis van de door HEVO ontwikkelde en frequent toegepaste methodiek is elk gebouw op deze criteria beoordeeld en voorzien van een gewogen score. Voor zes schoolgebouwen in de kern Dronten heeft zowel een bureaustudie als een locatiebezoek plaatsgevonden, teneinde tot zes complete quickscanrapportages te komen. De totaalscore geeft op uniforme wijze richting aan de mate van urgentie tot een levensduurverlengende ingreep in relatie tot de gebouwkwaliteit:

- Bij <57 punten: binnen 0-5 jaar (**rood**)
- Bij 57-63 punten: binnen 5-10 jaar (**oranje**)
- Bij 63-69 punten: binnen 10-20 jaar (**lichtgroen**)
- Bij >69 punten: na 20 jaar (**donkergroen**)

De quickscanscores zijn input voor de scenario-ontwikkeling. Bij het besluit tot nieuwbouw/renovatie wordt bij de scenario-ontwikkeling ook gekeken naar andere belangrijke afwegingscriteria.

4.1.1 Quickscanscores

In figuur 9 zijn de quickscanscores van de schoolgebouwen in de gemeente Dronten weergegeven. Deze scores en het bijbehorende advies voor de termijn waarbinnen renovatie of nieuwbouw zou moeten worden uitgevoerd geven een eerste prioritering. Uit de tabel is af te lezen dat er drie schoolgebouwen zijn waarvoor binnen een termijn van 5-10 jaar geadviseerd wordt om te renoveren of nieuw te bouwen. In hoofdstuk 5, scenario-ontwikkeling, wordt hier verder invulling aan gegeven.

Schoolbestuur	School	Bouwjaar	Uitstraling	Bouwkundig	Veiligheid	Binnenmilieu	Exploitatie	Ondw. Staat	advies
			1x	3x	1x	2x	2x	3x	
Ante	De Brandaris	1981	6,0	4,0	6,0	5,5	5,0	5,5	61,5
Ante	De Flevosprong	1991	6,0	5,0	6,0	5,0	4,0	5,5	61,5
Codenz	Het Zuiderlicht	1981	5,5	4,0	6,0	5,0	4,0	6,0	59,5
Codenz	Het Kompas	1991	6,0	4,5	6,0	5,5	5,5	5,5	64
SKOFV	De Zonnewijzer	2001	6,0	5,5	6,0	5,5	5,0	7,0	70,5
Ante	Het Wilgerijs	1987	6,0	4,5	6,0	5,5	7,0	7,0	71,5

Figuur 9: totaaloverzicht quickscans Dronten

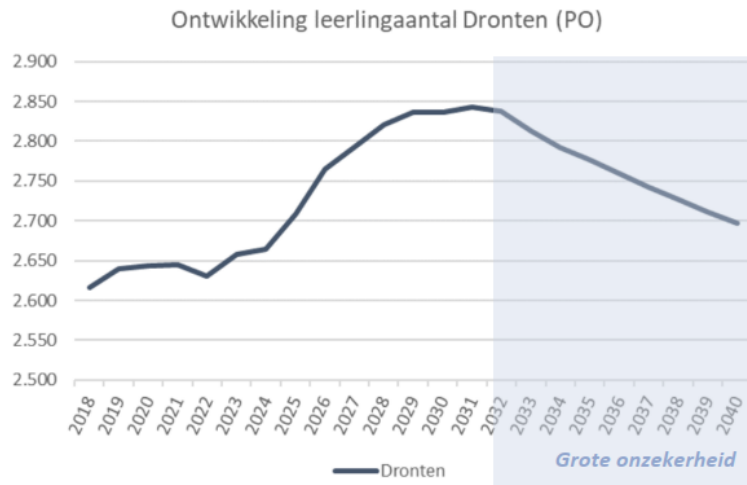
4.2. Leerlingenprognoses

De figuren 10 en 11 visualiseren de leerlingenprognoses van het primair onderwijs in de gemeente Dronten. De prognose van Pronexus (2021, op basis van oktobertelling 2021) vormt het uitgangspunt voor het IHP voor wat betreft de ontwikkeling van de leerlingenaantallen tot en met circa 2040.

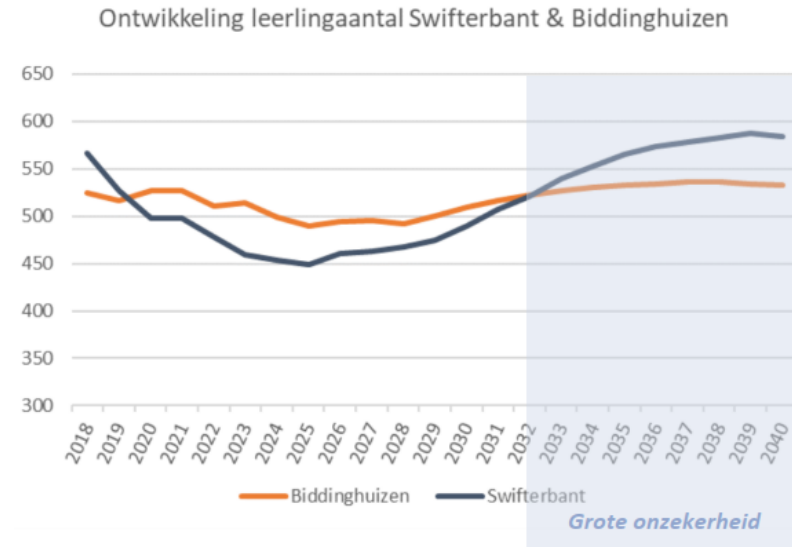
In de prognoses is enkel rekening gehouden met de momenteel bekende (en concrete) woningbouwplannen. De gemeente Dronten verwacht dat het beeld van de leerlingenprognoses aanzienlijk zal veranderen, wanneer grootschalige woningbouwplannen concreter gaan worden. De toekomstige ontwikkelingen dienen voortdurend te worden gemonitord en te worden meegenomen in de jaarlijkse herijking van de prognoses en tevens in de volgende herijking van het IHP (iedere vier à vijf jaar).

Op teldatum 1 oktober 2021 telde de gemeente Dronten circa 3.470 leerlingen in het PO, in de figuren 10 en 11 zijn deze uitgesplitst per kern.

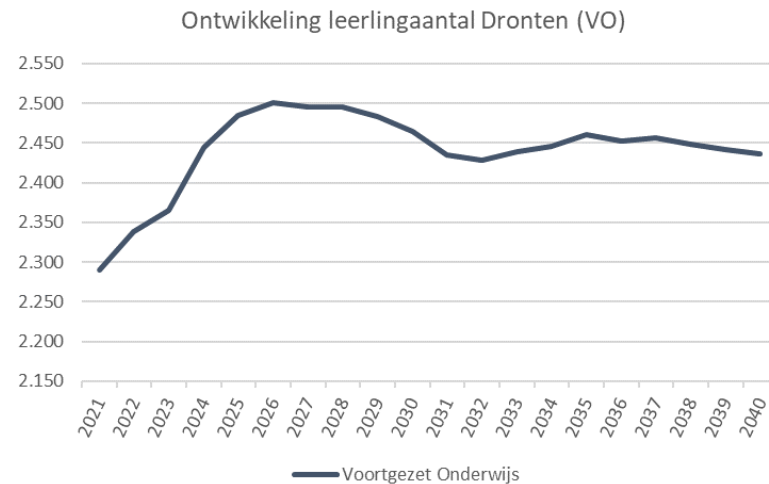
Volgens de prognoses stijgt het leerlingenaantal in het PO naar 3.800 leerlingen. Deze verwachte stijging is bijna volledig toe te rekenen aan de kern Dronten.

Figuur 10: leerlingenprognose PO kern Dronten (Pronexus, 2021)

Figuur 11: leerlingenprognose PO kernen Biddinghuizen en Swifterbant (Pronexus, 2021)

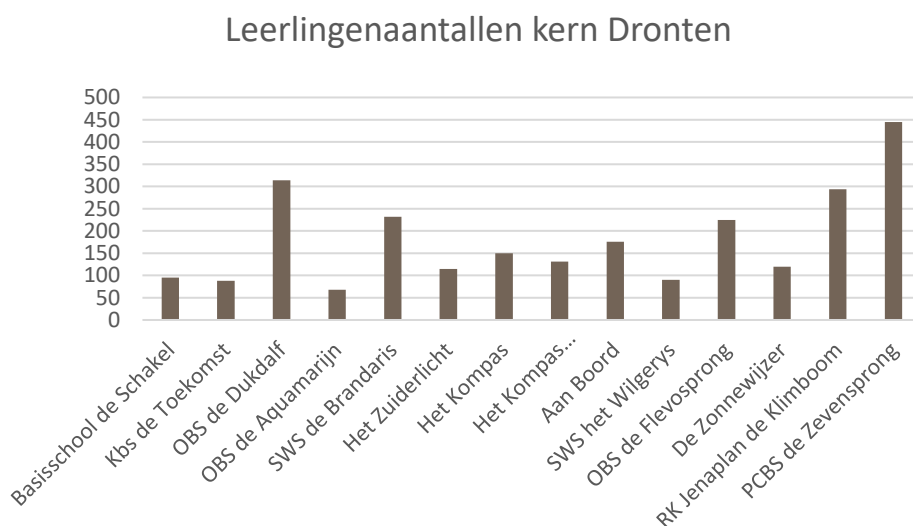

Figuur 12: leerlingenprognose VO (Pronexus, 2021)

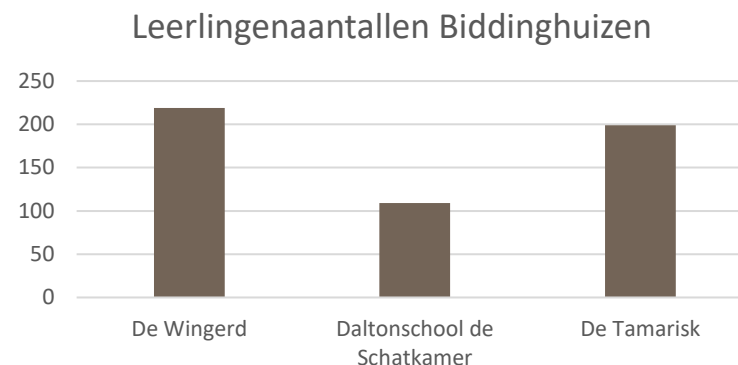
Het VO in de gemeente Dronten (figuur 12) laat conform de prognose van Pronexus de komende jaren een stijging zien van circa 2.340 leerlingen op dit moment tot circa 2.485 leerlingen in 2026. Na dat jaar lijkt het aantal leerlingen te stabiliseren rond 2.450. Gelet op de mogelijke grootschalige woningbouwontwikkelingen in Dronten en omgeving, is deze prognose zeer onzeker. Hoewel een zekere mate van krimp op basis van de prognose te verwachten lijkt, is het van belang om deze prognose te herijken op het moment dat de woningbouwplannen meer definitief worden.

4.2.1 Actuele leerlingenaantallen per kern

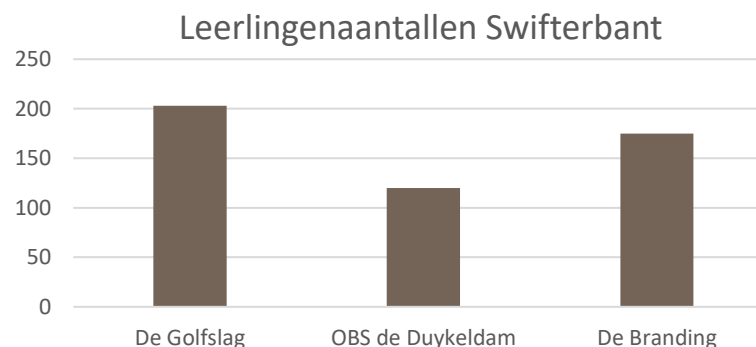
In de figuren 13, 14 en 15 staan de huidige leerlingenaantallen per kern en per school weergegeven. De leerlingenprognose van het SO is deels afhankelijk van regionale afspraken. Het (twee)jaarlijks monitoren van de leerlingenprognose voor PO en SO in het OOGO is daarom noodzakelijk.

Figuur 13: leerlingenaantallen kern Dronten (oktobertelling DUO, 2021)

Figuur 14: leerlingenaantallen Biddinghuizen (oktobertelling DUO, 2021)

Figuur 15: leerlingenaantallen Swifterbant (oktobertelling DUO, 2021)

In de kern Dronten hebben vijf scholen meer dan 200 leerlingen, waarbij PCBS De Zevensprong momenteel de meeste leerlingen telt (445 leerlingen). OBS De Dukdalf telt 314 leerlingen en KBS Jenaplan De Klimboom (294 leerlingen) volgt. Een viertal scholen heeft minder dan 100 leerlingen, te weten: De Schakel, De Toekomst, Flevosprong en Aquamarijn.

In figuur 14 zijn de drie basisscholen in de kern Biddinghuizen weergegeven. In 2021 telde Wingerd 219 leerlingen, De Tamarisk 199 leerlingen en daltonschool De Schatkamer 109 leerlingen.

In figuur 15 zijn de leerlingenaantallen per school van de Kern Swifterbant weergegeven. De Golfslag is momenteel de school met de meeste leerlingen (203 leerlingen), gevolgd door De Branding met 175 leerlingen en tot slot OBS De Duykeldam met 120 leerlingen.

4.3. Opheffingsnorm

Naast de leerlingenprognose kan de opheffingsnorm van belang zijn bij de bepaling van toekomstscenario's. Een school komt voor bekostiging in aanmerking als het leerlingenaantal gelijk is aan of boven de opheffingsnorm zit van de gemeente waarin deze gevestigd is. De bekostiging kan worden beëindigd als het leerlingenaantal gedurende drie achtereenvolgende schooljaren minder heeft bedragen dan de opheffingsnorm. De Wet op het primair onderwijs kent enkele uitzonderingen op de hierboven genoemde regel inzake beëindiging bekostiging. De opheffingsnorm in Dronten is 39 leerlingen. Er bevinden zich in de gemeente Dronten geen scholen onder de opheffingsnorm. Daarmee is de opheffingsnorm op dit moment geen onderdeel van de afwegingscriteria.

4.4. Capaciteitsanalyse

Als onderdeel van de quickscans is ook de capaciteit van de schoolgebouwen geanalyseerd. De capaciteitsanalyse maakt het ruimtetekort of -overschot per gebouw inzichtelijk. De ruimtebehoefte van een school wordt bepaald door de leerlingentelling en de leerlingenprognose te vertalen naar ruimtebehoefte (op basis van de criteria in de VVHO). Deze ruimtebehoefte wordt vergeleken met het aantal vierkante meters dat beschikbaar is: de brutovloeroppervlakte (bvo). Voor de ruimtebehoefte is gebruik gemaakt van de ruimtebehoefteberekeningen zoals deze zijn opgenomen in de prognoses van Pronexus.

Naast het inzichtelijk maken van eventuele ruimtetekorten is de capaciteitsanalyse van belang omdat een eventueel ruimteoverschot de schoolbesturen geld kost voor exploitatie en onderhoud. Schoolbesturen ontvangen een vergoeding voor materiële instandhouding op basis van het aantal leerlingen en niet op basis van het aantal

vierkante meters in een schoolgebouw. Bovendien vormen ruimteoverschotten een risico voor de gemeente. Wanneer een gebouw geheel leeg komt te staan of de school zich geruime tijd onder de opheffingsnorm bevindt, zal de juridisch eigenaar (het schoolbestuur) het schoolgebouw terug willen geven aan de gemeente (economisch eigenaar). Daarnaast dient de gemeente (op basis van de VVHO) te voorzien in oplossingen voor ruimtetekorten, waarmee kan worden verwezen naar leegstand.

De ruimtebehoefte voor schoolgebouwen waarmee in de vervangingsopgave wordt gerekend, is gebaseerd op de gemiddelde geprognosticeerde leerlingenaantallen voor de komende 10 jaar. Op basis van dit leerlingenaantal kan voor ieder schoolgebouw in het primair onderwijs de normatieve ruimtebehoefte worden berekend via de volgende berekening:

$$\text{normatieve ruimtebehoefte (bvo)} = \text{aantal leerlingen} * 5,03 + 200$$

In deze berekening is 5,03 het aantal vierkante meters bvo waar een school per kind recht op heeft (conform verordening), daarbovenop krijgt iedere school eenmaal een 'vaste voet' van 200 m² toebedeeld. Voor speciaal basisonderwijs is de berekening anders. Daar is het aantal vierkante meters per leerling 7,35. Voor het voortgezet onderwijs zijn er speciale berekeningen. afhankelijk van de aangeboden leerrichtingen, deze zijn terug te vinden in de verordening onderwijshuisvesting.

Het Zuiderlicht

Hoofdstuk 5 Scenario-ontwikkeling

Dit hoofdstuk behandelt de analyse van de onderwijs-huisvesting voor het onderwijs en de binnensportaccommodaties in de gemeente Dronten. Er wordt ingegaan op het scholenlandschap en de scenario-ontwikkelingen in relatie tot de bouwstenen en het Klimaatakkoord.

5.1. Landschap maatschappelijk vastgoed

Op de volgende pagina is het landschap van het maatschappelijk vastgoed in de kern Dronten weergegeven, de andere kernen volgen in de paragrafen 5.4 en 5.5. In elke kern bevinden zich meerdere vastgoedobjecten.

Toelichting kaarten

De kaarten in de hiernavolgende paragrafen visualiseren het maatschappelijk vastgoed in de gemeente Dronten. Specifiek zijn hierop gebouwkenmerken van de onderwijshuisvesting en de gebouwgegevens die van belang zijn voor de analyse- en scenario-ontwikkeling weergegeven. Per school staat de leerlingenprognose aangegeven en de daarop gebaseerde normatieve tekorten/overschotten conform de verordening onderwijshuisvesting, waarbij groene tekst (positief getal) een overschot is en rode tekst (negatief getal) een tekort. Er is hier enkel gerekend met het bvo dat in gebruik is voor onderwijs. Dit betekent dat bij de scholen alleen het bvo van de scholen is meegenomen en de andere gebruikers van de MFA/IKC zoveel als mogelijk buiten beschouwing zijn gelaten. Het is belangrijk hierbij te benoemen dat een beperkte normatieve overmaat in de praktijk niet altijd zo ervaren wordt. Overmaat kan ook ontstaan door bijvoorbeeld een 'ongunstige' indeling of vorm van het gebouw, ook kan het zijn dat overmaat door de school ingezet wordt voor andere vormen van onderwijs etc. Pas op het moment dat de overmaat aanzienlijk wordt ontstaat een onwenselijke situatie die ook qua exploitatie negatieve effecten heeft. Een ruimtetekort is in de basis altijd negatief en duidt in de praktijk op 'te krappe' huisvesting.

5.2. Scenario-ontwikkeling in relatie tot bouwstenen

In de volgende paragrafen wordt per kern gekeken naar de aansluiting met de bouwstenen van beleid en hoe de aansluiting verbeterd kan worden. Er wordt met de vergelijking ook rekening gehouden met de quickscanscores, capaciteitsanalyse en andere urgentiecriteria.

Algemene visie samenwerking onderwijs

Iedere school beschikt over een eigen onderwijsconcept. Over het algemeen biedt de huidige huisvesting daarin voldoende ondersteuning. Bij een aantal scholen is er een lichte mismatch tussen huisvesting en onderwijsconcept. In het huidige IHP is minder aandacht gegeven aan de verschillende onderwijsconcepten en de mate van variatie

binnen het onderwijslandschap. Bij het uitvoeren van de projecten kan er extra aandacht worden gegeven aan de variatie van onderwijsconcepten.

Bij de meeste scholen is een kindpartner aanwezig, waarbij de samenwerking is gericht op zowel de inhoud als de huisvesting. Bij enkele locaties staat de toekomstige ruimteaanpraak voor kindpartners onder druk. De intensivering van samenwerking met kindpartners is hierom wenselijk, maar niet noodzakelijk. Bij enkele scholen is er daarnaast een zorg over het toenemende aantal leerlingen met taalachterstanden als gevolg van de toename van arbeidsmigranten binnen de gemeente. Door de verwachte toename van het aantal leerlingen met taalachterstanden bestaat er mede om die reden behoefte aan kinderopvang (VVE) en eventueel andere ondersteunde diensten.

Woningbouwplannen gemeente Dronten

Zoals eerder vermeld, is bij het opstellen van de prognoses door Pronexus rekening gehouden met woningbouwplannen die 'concreet' zijn. De kans is reëel dat Dronten op (korte) termijn aanzienlijk gaat groeien in het aantal inwoners. Vanzelfsprekend heeft deze groei grote impact op de onderwijshuisvesting maar ook op de andere maatschappelijke accommodaties en voorzieningen binnen de gemeente. Het is van belang dat de impact van deze woningbouwplannen op de maatschappelijke voorzieningen integraal meegenomen wordt in de planontwikkeling. Voor het onderwijs zal dat naar verwachting resulteren in extra scholen in het plangebied. Voor de overige accommodaties zoals sport, cultuur etc. dient onderzocht te worden of de capaciteit voldoende uitbreidbaar is om mee te groeien met het groeiend aantal inwoners. Deze ontwikkeling ligt nadrukkelijk buiten de scope van dit IHP en kan resulteren in een tussentijdse herijking/update van het IHP.

landschap Dronten

Almere College praktijkonderwijs		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	/	Leerlingen:	127	133	142	149	152	151
BVO (m2):	1.505	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	1.846	1.919	2.028	2.113	2.149	2.137
planvorming korte termijn	Normatief ruimte tekort / - overmaat:		-341	-414	-523	-608	-644	-632
*ruimtebehoefte conform Pronexus 2021								

*ruimtebehoefte conform Pronex 2021

Almere College VMBO/HAVO/VWO		2022	2023	2024	2025	2030	2035
Bouwjaar: 1969 / 1997	Leerlingen:	916	890	884	866	830	823
BVO (m2): 6.090	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	6.089	5.931	5.895	5.786	5.569	5.526
planvorming korte termijn	Normatief ruimte tekort / - overmaat:	1	159	195	304	521	564
*ruimtebehoefte conform Pronexus 2021 BVO gecorrigeerd op gymvoorziening (circa 610m2)							

*ruimtebehoefte conform Pronex 2021, BVO gecorrigeerd op gymvoorziening (circa 610m2)

De Klimboom		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	1999	Leerlingen:	290	290	291	292	290	283
BVO (m2):	1.505	Ruimtebehoefte (m2 bvo)	1.659	1.659	1.659	1.644	1.659	1.623
		Normatief ruimte tekort / -overmaat:	-154	-154	-154	-139	-154	-118

De Zevensprong		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	1999	Leerlingen:	432	426	420	416	413	402
BVO (m2):	3.470	Ruimtebehoefte (m2 bvo)	2.373	2.343	2.313	2.292	2.277	2.222
		Normatief ruimte tekort/ - overmaat:	1.097	1.127	1.157	1.178	1.193	1.248

De Dukdalf		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	2012	Leerlingen:	349	356	364	372	381	374
BVO (m2):	1.935	Ruimtebehoefte (m2 bvo)	1.955	1.991	2.031	2.071	2.116	2.081
		Normatief ruimte tekort / -overmaat:	-20	-56	-96	-136	-181	-146

Het Kompas - Huygensschool		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	/	Leerlingen:	132	130	129	128	129	132
BVO (m2):	900	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	864	854	849	844	849	864
huisvesting in "semi-permanente HV"		Normatief ruimte tekort / - overmaat:	36	46	51	56	51	36

Ichthus College Dronten		2022	2023	2024	2025	2030	2035
Bouwjaar: 1970 / 1999	Leerlingen:	807	847	906	956	986	977
BVO (m2): 5.251	Ruimtebehoefte (m2 bvo)	5.445	5.688	6.046	6.349	6.531	6.476
planvorming korte termijn	Normatief ruimte tekort / - overmaat:	-194	-437	-795	-1.098	-1.280	-1.225

*BVO excl. noodlokalen en excl. gymgebouw Ruimtebehoefte conform Pronex 2021

Openbare basisschool Flevosprong		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	1991	Leerlingen:	235	236	235	237	239	240
BVO (m2):	1.361	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	1.382	1.387	1.382	1.392	1.402	1.407
QS-score 61,5		Normatief ruimte tekort/ - overmaat:	-21	-26	-21	-31	-41	-46

Het Kompas		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	1991	Leerlingen:	135	130	125	123	119	121
BVO (m2):	1.285	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	879	856	829	819	799	809
QS-score 64	Normatief ruimte tekort / overmaat:		406	429	456	466	486	476

De Zonnewijzer		2022	2023	2024	2025	2030	2035
Bouwjaar: 2000 / 2004	Leerlingen:	119	119	121	126	141	139
BVO (m2):	1.118 Ruimtebehoefte (m2 bvo):	799	799	809	834	909	899
QS-score 70,5	Normatief ruimte tekort / - overmaat:	319	319	309	284	209	219

Almere College - Het Perron		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	2016	Leerlingen:	329	329	337	335	321	330
BVO (m2):	3.390	Ruimtebehoefte (m2 bvo)	3.462	3.462	3.546	3.525	3.378	3.472
		Normatief ruimte tekort / - overmaat:	-72	-72	-166	-135	12	-82
*ruimtebehoefte conform Pronexus 2021, BVO conform verdeling bij aanvang								

*ruimtebehoefte conform Pronex 2021, BVO conform verdeling bij aanvang

Ichthus College - Het Perron		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	2016	Leerlingen:	160	166	175	179	175	180
BVO (m2):	3.062	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	1.891	1.962	2.069	2.116	2.069	2.128
		Normatief ruimte tekort / - overmaat:	1.171	1.100	993	946	993	934
*ruimtebehoefte conform Pronexus 2021, BVO conform verdeling bij aanvang								

*ruimtebehoefte conform Pronex 2021, BVO conform verdeling bij aanvang

Aan Boord		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	1965	Leerlingen:	179	196	210	237	319	296
BVO (m2):	1.175	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	1.103	1.189	1.259	1.395	1.808	1.692
planvorming centrumscholen	Normatief ruimte tekort / - overmaat:		72	-14	-84	-220	-633	-517

De Driemaster (sbo)		2022	2023	2024	2025	2030	2035
Bouwjaar: 1986 / 1995	Leerlingen:	102	102	102	102	80*	80*
BVO (m2): 1.221	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	1.000	1.000	1.000	1.000	838	838
planvorming centrumscholen	Normatief ruimte tekort / overmaat:	221	221	221	221	383	383
*een prognose beschikbaar oktober t.e.l. 2021 aanhouden. Vanaf 2030 'taakstelling' 80ln							

*geen prognose beschikbaar oktobertelling 2021 aangehouden. Vanaf 2030 'taakstelling' 80lin

Kbs De Toekomst		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	1965	Leerlingen:	83	86	85	88	104	97
BVO (m2):	1.005	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	632	648	643	658	738	703
planvorming centrumscholen		Normatief ruimte tekort / - overmaat:	373	357	362	347	267	302

De Schakel		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar	1976	Leerlingen:	91	94	95	97	99	99
BVO (m2)	1.237	Ruimtebehoefte (m2 bvo)	658	673	678	688	698	698
planvorming centrumscholen	Normatief ruimte tekort / - overmaat:		579	564	559	549	539	539

Aquamarijn		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	1986	Leerlingen:	75	80	82	88	111	104
BVO (m2):	1.395	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	625	650	660	691	806	771
plan/vorming	centrumscholen	Normatief ruimte tekort / -overmaat:	770	745	735	704	589	624

Het Zuiderlicht		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	1981	Leerlingen:	96	93	90	87	83	84
BVO (m2)	1.253	Ruimtebehoefte (m2 bvo)	686	671	656	641	620	626
QS-score 59,5	Normatief ruimte tekort / - overmaat:		567	582	597	612	633	627

De Brandaris		2022	2023	2024	2025	2030	2035	
Bouwjaar:	1981	Leerlingen:	234	240	237	238	246	244
BVO (m2)	1.266	Ruimtebehoefte (m2 bvo)	1.377	1.407	1.392	1.397	1.437	1.427
QS-score 61,5	Normatief ruimte tekort / - overmaat:		-111	-141	-126	-131	-171	-161

Het Wilgerijs			2022	2023	2024	2025	2030	2035
Bouwjaar:	1987	Leerlingen:	79	80	79	79	82	81
BVO (m2):	1.365	Ruimtebehoefte (m2 bvo):	610	615	610	610	625	620
QS-score 71,5			755	750	755	755	740	745

Legenda

- = PO
- = VO
- = KDV/BSO
- = Binnensport
- = Welzijn
- = Overig sport
- SKOFV
- Florian
- Ante
- Codenz
- SBO Driemaster
- Ichthus College
- Almere College

5.3. Scenario-ontwikkeling Dronten (kern)

De kern Dronten kent vele scholen in het primair en voortgezet onderwijs alsook (binnen)sportaccommodaties en welzijnsaccommodaties. In de volgende subparagrafen zijn de in dit IHP opgenomen scenario's per wijk/gebouw in de kern Dronten verder uitgewerkt.

5.3.1 Onderwijs Dronten West

De Klimboom, De Zevensprong en De Dukdalf zijn relatief jonge schoolgebouwen binnen het cluster 'Dronten West'. De Klimboom (1999) en De Zevensprong (1999) zijn allebei 23 jaar oud. De Dukdalf (2012) is 10 jaar oud en in eigendom van de woningbouwvereniging.

Termijn 0-5 jaar

- Hoewel De Zevensprong normatief een aanzienlijk ruimteoverschot lijkt te hebben, wordt er in de praktijk urgent ruimtegebrek ervaren. Hierdoor komen ook de andere kindvoorzieningen die op deze locaties aanwezig zijn onder druk te staan. De Dukdalf is reeds voorzien van tijdelijke units (4 lokalen). Binnen de periode van 0-5 jaar dient er een permanente oplossing gevonden te worden voor het structurele ruimtegebrek van de betreffende school. Ook gelet op de toekomstige groei van de gemeente Dronten. In dit IHP is hiervoor rekening gehouden met het bouwen van 4 lokalen. Op termijn zal deze ruimtebehoefte (mogelijk) groter worden, ook gezien de genoemde wens om KOV in nabijheid van scholen te realiseren en de mogelijke ontwikkelingen in het landelijke kinderopvangbeleid. Deze ontwikkelingen dienen de komende periode gemonitord en bij de herijking van het IHP meegenomen te worden.
- In lijn met de bouwstenen van beleid is het wenselijk dat de gemeente onderwijsvastgoed zelf in eigendom heeft (economisch). Op korte termijn dient van daaruit onderzocht te worden of de gemeente Dronten De Dukdalf in eigendom kan krijgen.

Termijn 5-10 jaar

Geen acties in het kader van het IHP vereist.

Termijn 10-20 jaar

In lijn met het Klimaatakkoord (zie ook bouwstenen van beleid) dient het onderwijsvastgoed in Nederland in 2050 nagenoeg CO₂-neutraal te zijn. Dit betekent dat ook de schoolgebouwen in Dronten West op termijn verduurzaamd moeten worden. Dit kan middels een 'upgrade' naar energieneutraliteit of middels grootschalige renovatie/nieuwbouw op een natuurlijk moment. Welke ingreep het meest passend is dient bij een latere herijking van het IHP besproken te worden, ook wanneer deze verduurzaming uitgevoerd gaat worden dient bij de herijking besproken te worden. Omdat een minimale ingreep, upgrade naar energieneutraliteit, op een zekere termijn in ieder geval vereist is, is deze voor nu meegenomen als scenario.

5.3.2 (I)KC Dronten Centrum

De zogenaamde 'centrumscholen' bestaan grotendeels uit schoolgebouwen met een leeftijd ouder dan 40 of 50 jaar, zoals KBS de Toekomst (1965), SBO de Driemaster (1986), Aan Boord (1965) en CBS De Schakel (1976). Aquamarijn is van recentere leeftijd (1986).

Termijn 0-5 jaar

- Alle 'centrumscholen' worden binnen een termijn van 0 tot 5 jaar ondergebracht in een nieuw te bouwen energieneutraal (I)KC, inclusief diverse kindvoorzieningen en gymfaciliteiten (ter vervanging van De Ketting (1968) en De Lijzide (1969)).

5.3.3 Onderwijs Dronten Zuidoost: IKC/scholeneiland

Het Zuiderlicht en De Brandaris stammen uit 1981 en zijn inmiddels ruim veertig jaar oud. Het Wilgerijs (1987) is 35 jaar oud. Voor deze scholen is een quickscan uitgevoerd (zie paragraaf 4.1). Het Zuiderlicht en De Brandaris scoren hierin matig. Met name op het gebied van bouwkundige staat en exploitatie wordt zwaar onvoldoende gescoord. Op basis van de totaalscores wordt geadviseerd om beide scholen te renoveren of te vervangen binnen een termijn van 5-10 jaar. Het Wilgerijs is fysiek niet verbonden met de andere twee scholen en komt volgens de quickscan-rapportage na 20 jaar in aanmerking voor grootschalige renovatie of vervangende nieuwbouw.

Gelet op de nabijheid van de scholen en de wens om scholeneilanden te realiseren is het advies om Het Wilgerijs integraal mee te nemen in het ontwikkelen van één IKC/scholeneiland in Dronten Zuidoost.

Termijn 5-10 jaar

- Energieneutrale nieuwbouw IKC/scholeneiland Dronten Zuidoost. Dit IKC bestaat uit Het Zuiderlicht, De Brandaris en Het Wilgerijs, aangevuld met gymvoorzieningen (ter vervanging van sporthal De Landing (1981)) en ruimte voor kindvoorzieningen.

5.3.4 Onderwijs Dronten Zuidwest: IKC/scholeneiland

Ook voor de scholen in Dronten Zuidwest zijn door HEVO quickscans uitgevoerd (zie paragraaf 4.1). Dit scholencluster bevat één gebouw van matige kwaliteit (Flevosprong) dat binnen een termijn van 5-10 jaar aan grootschalige renovatie of vervangende nieuwbouw toe is. Het Kompas, gelegen naast de Flevosprong in hetzelfde complex, heeft een betere onderhoudsstaat en komt volgens de quickscanrapportage over 10-20 jaar aan de beurt voor grootschalige renovatie of vervangende nieuwbouw. De Zonnewijzer is ruim 20 jaar oud en verkeert in goede conditie. Ook hier geldt dat vanuit de wens om IKC's/scholeneilanden te vormen het advies is om de vervanging van de scholen in Dronten Zuidwest integraal te bekijken en qua vervangingsmoment een middenweg te zoeken.

Termijn 10-15 jaar

- Energieneutrale nieuwbouw IKC/scholeneiland Dronten Zuidwest. Dit IKC bestaat uit Het Kompas, Flevosprong en De Zonnewijzer, aangevuld met gymfaciliteiten (ter vervanging van sportzaal De Stal (1992)), kindcentrum Manege/Landmaten en aanvullende ruimte voor kindvoorzieningen.

5.3.5 Voortgezet onderwijs Dronten

Het Ichthus College en het Copernicus College (Almere College) hebben beide twee vestigingen in Dronten. Het Ichthus College aan de Jupiterweg en het Copernicus College aan de Educalaan. Gezamenlijk zijn ze, samen met een mbo-afdeling, daarnaast ook nog gehuisvest in Het Perron (2016).

De locaties aan de Jupiterweg en de Educalaan zijn, vanwege de aanzienlijke veroudering, toe aan vervangende nieuwbouw of vernieuwbouw (casco renovatie). Door HEVO zijn een tweetal haalbaarheidsonderzoeken gedaan naar de afweging tussen nieuwbouw of renovatie. Na het afwegen van alle eigenschappen, criteria en de

bijbehorende investeringskostenramingen, is voor beide locaties vervangende nieuwbouw (ENG) als meest favoriete scenario naar voren gekomen.

Termijn 0-5 jaar

- Nieuwbouw Ichthus College (Jupiterweg).
- Nieuwbouw Copernicus College (Almere College, Educalaan).
- Integraliteit met vervanging sporthal 't Dok (idealiter samen met of zeer nabij VO-scholen).
- Christiaan Huygensschool (momenteel gehuisvest in semipermanente huisvesting bij het Ichthus College) verhuist op korte termijn naar Het Zuiderlicht.

Termijn 10-25 jaar

- Gelet op het Klimaatakkoord dient locatie Het Perron in aanloop naar 2050 verder verduurzaamd te worden naar energieneutraliteit. Het Perron is met bouwjaar 2016 nog een zeer jong gebouw. Het advies zou dan ook zijn om de komende periode te onderzoeken wat er vereist is om dit gebouw te upgraden naar energieneutraliteit zodat een complete afweging gemaakt kan worden wanneer deze investering het best uitgevoerd kan worden. Voor nu is de minimaal vereiste ingreep, upgrade energieneutraliteit, meegenomen als scenario op de lange termijn. In een latere herijking van het IHP dient hier meer specifiek invulling aan gegeven te worden.

5.3.6 Nieuwbouw Praktijkschool Dronten

Op dit moment wordt er gewerkt aan de realisatie van de praktijkschool in Dronten. De realisatie hiervan loopt in samenwerking met OFW en bevindt zich momenteel in de ontwerpfase. Om ervoor te zorgen dat het IHP een volledig beeld geeft op de accommodaties, investeringen en (lopende) ingrepen, is dit project wel opgenomen in het IHP.

Termijn 0-5 jaar

- Realisatie praktijkschool Dronten (energieneutraal).

5.3.7 Sporthal 't Dok

Het Almere College maakt momenteel gebruik van naastgelegen sporthal 't Dok. Deze sporthal is echter sterk verouderd en bevindt zich op een locatie die idealiter in

aanmerking komt voor herontwikkeling. Ook voor het Ichthus College is de aanwezigheid van voldoende binnensportfaciliteiten een belangrijk aandachtspunt. Momenteel maakt het Ichthus College naast een eigen gymzaal ook gebruik van gymzalen bij Aeres Hogeschool. Deze zijn echter op korte termijn al niet meer beschikbaar. Integraal met de vervanging van de beide VO-scholen dient er ook gekeken te worden naar nieuwe en voldoende binnensportaccommodaties.

Termijn 0-5 jaar

- Nieuwbouw Sporthal 't Dok; integraal oppakken met nieuwbouw beide VO-scholen.

landschap Swifterbant

De Duykeldam		2022	2023	2024	2025	2030	2035
Bouwjaar:	1964	Leerlingen:					
BVO (m2):	1.550	Ruimtebehoefte (m2 bvo)					
planvorming Swifterbant	Normatief ruimtetekort/-overmaat:	763	793	803	813	768	677

De Branding		2022	2023	2024	2025	2030	2035
Bouwjaar:	1967	Leerlingen:					
BVO (m2):	1.263	Ruimtebehoefte (m2 bvo)					
planvorming Swifterbant	Normatief ruimtetekort/-overmaat:	248	288	309	329	273	153

De Golfslag		2022	2023	2024	2025	2030	2035
Bouwjaar:	1968	Leerlingen:					
BVO (m2):	1.271	Ruimtebehoefte (m2 bvo)					
planvorming Swifterbant	Normatief ruimtetekort/-overmaat:	59	79	79	74	-32	-198

Swifterbant		2022	2023	2024	2025	2030	2035
kinderen 4 en 5		117	109	111	116	136	164
Kinderen 6 t/m 11 (+ 30% 12 jarige)		428	413	402	389	414	471
Totaal basisgeneratie PO		545	522	513	505	550	635
kinderen 12 t/m 18		559	548	541	530	499	507

Legenda

- = PO
- = VO
- = KDV/ BSO
- = Binnensport
- = Welzijn
- = Overig sport
- SKOFV
- Florion
- Ante
- Codenz
- SBO Driemaster
- Ichtus College
- Almere College

5.4. Scenario-ontwikkeling Swifterbant

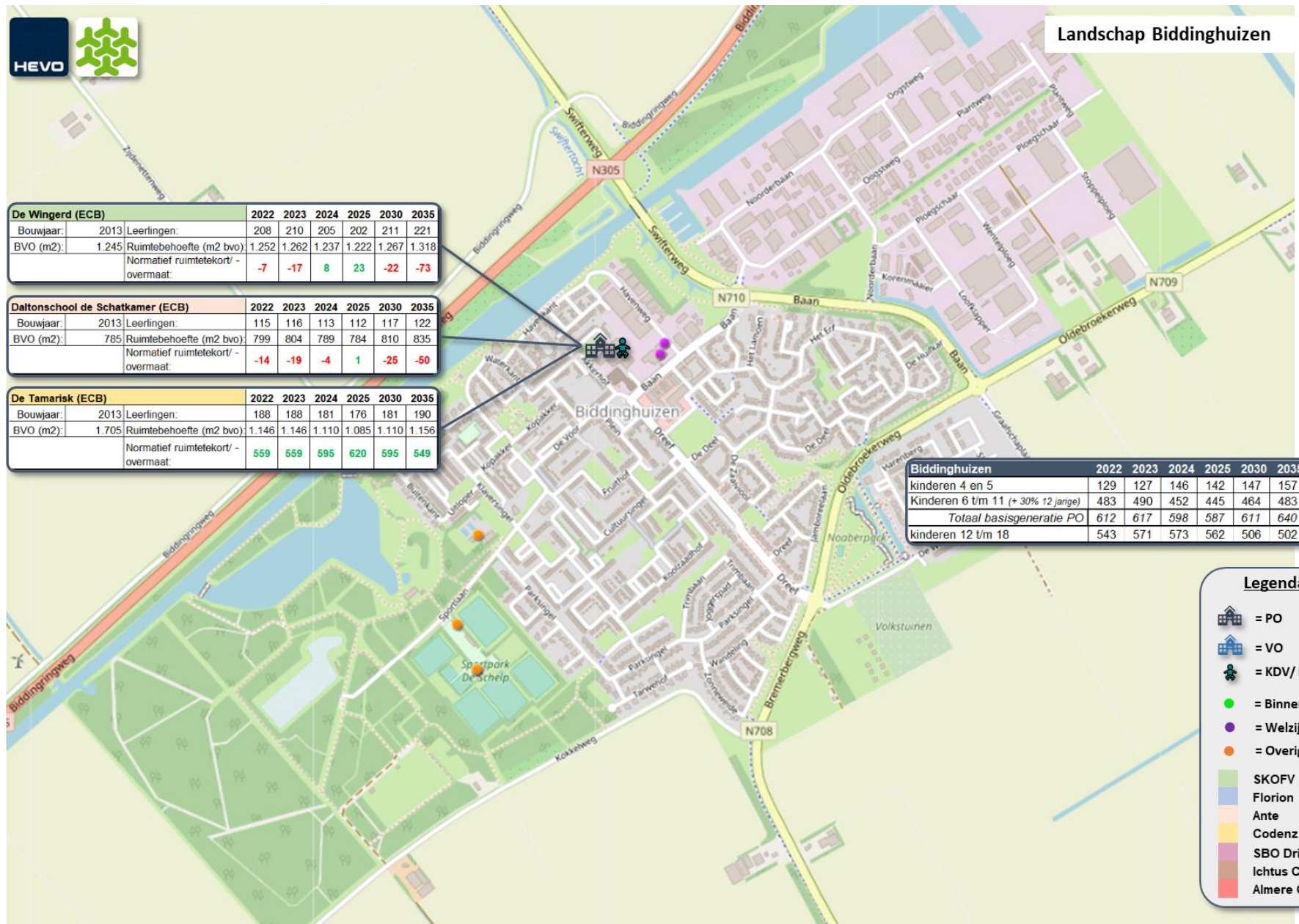
In de kern Swifterbant zijn momenteel drie scholen voor primair onderwijs aanwezig alsook verschillende welzijns- en sportaccommodaties. In de volgende subparagrafen wordt voor ieder van deze gebouwen de vereiste ingreep in het kader van dit IHP verder toegelicht.

5.4.1 IKC/scholeneiland Swifterbant

Er zijn momenteel drie scholen voor primair onderwijs in Swifterbant: De Duykeldam (1964), De Golfslag (1968) en De Branding (1967). Alle drie de scholen zijn sterk verouderd en daarnaast ook functioneel op korte termijn toe aan vernieuwing. Net als in de kern Dronten, en in lijn met de bouwstenen van beleid, is het de wens om deze onderwijsfuncties te clusteren in één IKC/scholeneiland waar de verschillende scholen, kindpartners en gymfaciliteiten onder één dak gehuisvest zijn.

Termijn 0-5 jaar

- Energieneutrale nieuwbouw IKC/scholeneiland Swifterbant inclusief kindvoorzieningen en gymfaciliteiten (ter vervanging van gymaccommodatie Noordhoren (1968)).

5.5. Scenario-ontwikkeling Biddinghuizen

In Biddinghuizen zijn de onderwijsfuncties, samen met kindvoorzieningen en een bibliotheek, sinds 2013 geclusterd in het Educatief Centrum Biddinghuizen (ECB). De sportvoorzieningen zijn daarbij, samen met andere multifunctionele ruimten, ondergebracht in het naastgelegen MFC De Binding (niet in eigendom van de gemeente). Daarnaast zijn er een buitenzwembad en verschillende sportfaciliteiten aanwezig in de kern.

5.5.1 Educatief Centrum Biddinghuizen (ECB)

In het ECB zijn de volgende scholen gehuisvest: De Wingerd, daltonschool De Schatkamer en De Tamarisk. Naast deze drie scholen is er samenwerking met c.q. is er een dependance van SBO de Driemaster ondergebracht in het ECB (deze ontbreekt op de kaart omdat de leerlingen 'onderdeel zijn' van De Tamarisk; SBO de Driemaster verzorgt onderwijs aan circa 20% van deze leerlingen).

Termijn 0-5 jaar

- Het eigendom van het ECB ligt momenteel bij OFW. In lijn met de bouwstenen van beleid is het de wens om dit type accommodaties in eigendom te krijgen/houden van de gemeente. Op korte termijn dient vanuit die gedachte onderzocht te worden welke stappen de gemeente Dronten moet ondernemen om dit gebouw in eigendom te krijgen.
- Er zijn momenteel operationele aandachtspunten die opgelost dienen te worden in de functionaliteit van dit gebouw. Om het gebouw te laten 'slagen' dienen deze op korte termijn opgelost te worden.
- De inhoudelijke integraliteit en samenwerking tussen de verschillende gebruikers van dit gebouw alsook de maatschappelijke functie kunnen verder geoptimaliseerd worden. Om het gebouw te laten 'slagen' is ook hier het advies om op korte termijn inzichtelijk te maken welke inspanning vereist is om deze optimalisatie te bereiken.

Termijn 10-25 jaar

- Het ECB is op dit moment niet energieneutraal. In lijn met het Klimaatakkoord dient dit gebouw voor 2050 energieneutraal gemaakt te worden. Gelet op de jonge leeftijd van dit gebouw is het afhankelijk van de klimaatambities op welke termijn dit gebouw verder verduurzaamd gaat worden. De komende periode dient dit nader onderzocht te worden. Welke ingreep het meest passend is dient bij een

latere herijking van het IHP besproken te worden, ook wanneer deze verduurzaming uitgevoerd gaat worden dient bij de herijking besproken te worden. Omdat een minimale ingreep, upgrade naar energieneutraliteit, op een zekere termijn in ieder geval vereist is, is deze voor nu meegenomen als scenario.

5.6. Samenvatting scenario-ontwikkeling

In de paragrafen 5.3 t/m 5.5 zijn per kern in de gemeente Dronten alle scenario's/ gebouwelijke ingrepen besproken. In onderstaand overzicht zijn deze samenvattend uitgezet in de tijd (verschillende termijnen). Voor de termijnen 5-10, 10-20 en 20-25 jaar geldt dat de nadere definiëring van deze ingrepen bij toekomstige herijkingen van het IHP plaats moet vinden.

5.7. Scenario-ontwikkeling ten behoeve van Klimaatakkoord

In de vorige paragrafen wordt op verschillende momenten gerefereerd aan de verduurzaming in lijn met het Klimaatakkoord.

In het Klimaatakkoord worden twee jaartallen genoemd waarop een bepaalde CO₂-reductie behaald moet zijn, namelijk 2030 (55% ten opzichte van 1990) en 2050 (95% ten opzichte van 1990). Omdat het referentiejaar '1990' in de praktijk niet toepasbaar is, is het bij het formuleren van de sectorale routekaarten afgesproken dat er gebruik gemaakt mag worden van de meer recente referentie jaren 2017, 2018 en 2019. De jaren 2020 en 2021 zijn niet bruikbaar vanwege het afwijkende gebruik van accommodaties in verband met de COVID-19-pandemie.

5.7.1 Analyse CO₂-reductie

De scope van dit IHP is globaal gelegd op een periode van 25 jaar (tot aan circa 2047) zodat juist ook het vizier op de verduurzamingsopgave hierin meegenomen kan worden. In de scenario's (paragrafen 5.3 t/m 5.5) is deze verduurzamingsopgave dan ook terug te vinden. Dit IHP maakt inzichtelijk welke ingrepen in de komende circa 25 jaar benodigd zijn om de kwalitatieve verbeteringen aan de vastgoedvoorraad uit te voeren en tegelijkertijd ook de verduurzamingslag te maken. Daarmee sorteert de gemeente Dronten zich voor op het bereiken van de doelstellingen uit het klimaatakkoord.

Omdat in dit IHP de gehele voorraad van maatschappelijk vastgoed is meegenomen is voor nu géén aanvullende CO₂-analyse uitgevoerd. Het uitgangspunt is immers het realiseren van energieneutrale gebouwen waarmee de CO₂-reductie op gebouwniveau 'automatisch' praktisch 100% zal gaan zijn.

5.8. Voorstel uitvoeringsprogramma

Dit IHP duidt de vervangings- en verduurzamingsopgave voor de komende 25 jaar. Na vaststelling van het IHP is er zicht op de fasering van de opgave. Om de fasering van de projecten en alle benodigde werkzaamheden inzichtelijk te maken is het advies om een uitvoeringsprogramma op te stellen. Voor de eerste termijn staat er een groot aantal projecten op de planning. Sommige van deze projecten zoals de Praktijkschool, MFC Swifterbant en de Centrumscholen, zijn reeds opgestart. Voor andere projecten geldt dat de projectorganisatie nog volledig opgestart moet gaan worden.

Om ook daadwerkelijk uitvoering te geven aan de in het IHP opgenomen plannen is het van belang om te komen tot een uitvoeringsprogramma. In dit programma staat welke stappen wanneer ondernomen worden om te komen tot uitvoering en geeft voor de betrokken partijen inzicht in de vereiste inspanningen en wie verantwoordelijk is voor die inspanning.

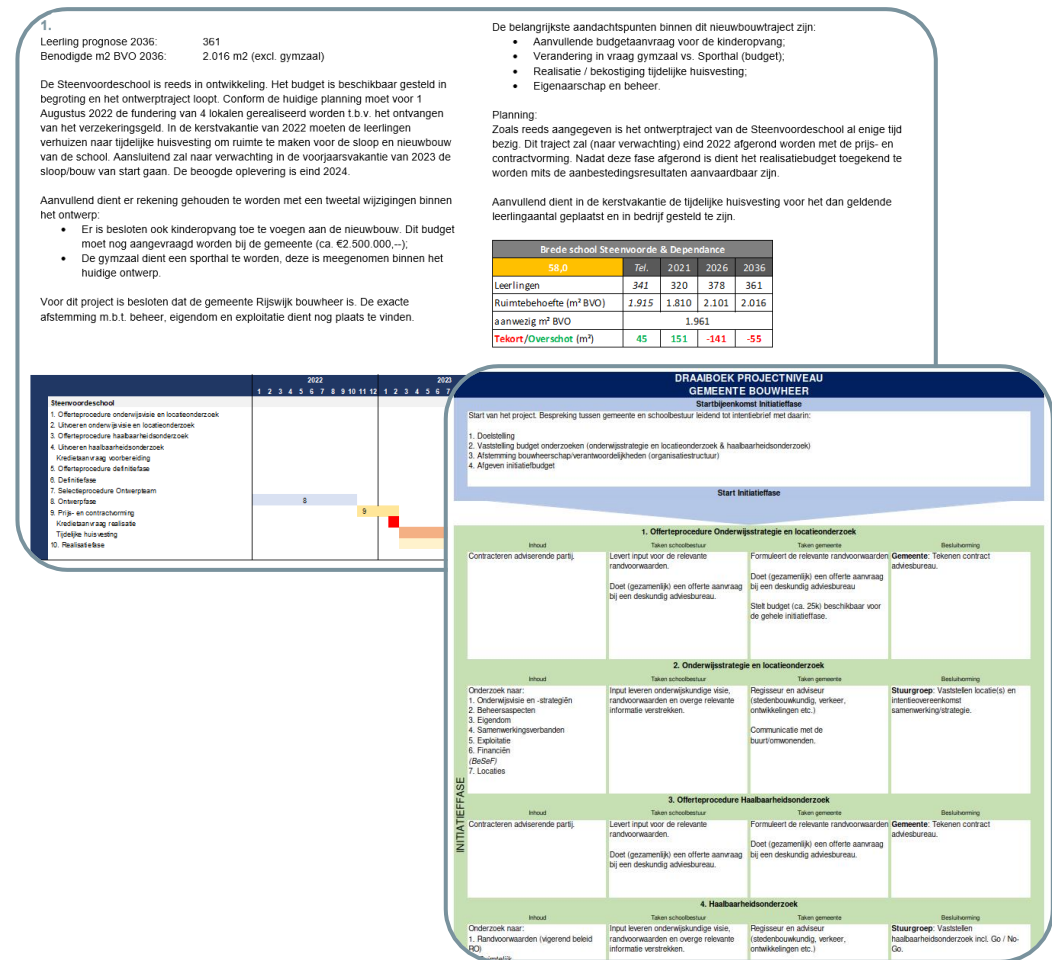
Het advies is om naar aanleiding van dit IHP per project een uitvoeringsprogramma op te stellen met de betrokkenen. De regiefunctie voor het opstellen van een uitvoeringsprogramma ligt bij de gemeente Dronten. Het uitvoeringsprogramma betreft een bindende afspraak die zekerheid geeft voor gemeente en schoolbesturen. In het uitvoeringsprogramma worden afspraken gemaakt over het proces en de samenwerking op programma- en projectniveau. Dit kan, afhankelijk van de betrokken partijen, in het overkoepelde OOGO of afvaardiging van de betrokken besturen gedaan worden.

Een uitvoeringsprogramma bestaat daarbij doorgaans uit drie onderdelen:

1. Procesafspraken op programmaniveau: Het inrichten van een organisatie voor de realisatie van het uitvoeringsprogramma (1^e termijn), monitoring/evaluatie van projecten en borging van de kwaliteit.
2. Procesafspraken op projectniveau: Het ontwikkelen van een uniforme wijze waarop gemeente en schoolbesturen samenwerken bij de realisatie van de projecten. Er worden gezamenlijk keuzes gemaakt over de mate van regie en autonomie van beide partijen van initiatief- tot realisatiefase. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het inbouwen van toets- en instemmingsmomenten voor de gemeente op het moment dat het schoolbestuur bouwheer is.

3. Programmering: Er wordt een programmering gemaakt voor de volgorde van projecten. Denk aan beschikbare locaties, tijdelijke huisvesting, het bundelen van projecten op onderdelen zoals businesscases, programma's van eisen, techniek en/of aanbestedingen.

Hieronder zijn, ter illustratie, een aantal voorbeelden weergegeven van onderdelen van een uitvoeringsprogramma.

Hoofdstuk 6

Financiële uitgangspunten en vertaling

In dit hoofdstuk worden de beschreven scenario's voorzien van een financieel kader. Eerst wordt ingegaan op het kwaliteitsniveau en de kostenverdeling. Vervolgens wordt de financiële vertaling voor onderwijshuisvesting (doorkijk komende 20 jaar) inzichtelijk gemaakt en worden de 'overige kosten' benoemd. Dit leidt uiteindelijk tot een overzicht van de investeringskosten en kapitaallasten.

6.1. Kwaliteitsniveau

Bij de nieuwbouw en renovatie van schoolgebouwen zijn verschillende kwaliteitsniveaus mogelijk. In afstemming met de schoolbesturen en de gemeente Dronten is de ambitie uitgesproken om kwalitatief goede en energieneutrale schoolgebouwen te realiseren. Zie hiervoor ook de uitgangspunten zoals opgenomen in paragraaf 3.2.4.

Kwaliteitsstandaard

Door HEVO is een onderzoek verricht naar de optimalisatie van de kwaliteit met inachtneming van de budgettaire kaders. HEVO heeft daarbij gebruik gemaakt van uitgangspunten zoals deze zijn verwoord in het Programma van Eisen Frisse Scholen d.d. mei 2021. De HEVO-kwaliteitsstandaard resulteert daarmee in een optimale balans tussen gewenste kwaliteit en investering en vormt daarmee de basis voor een kwalitatief goed schoolgebouw. De HEVO-kwaliteitsstandaard maakt tevens gebruik van de GPR Gebouw-methodiek. Middels deze methodiek wordt de duurzaamheidsambitie meetbaar gemaakt middels enkele thema's: energie, milieu, gezondheid, gebruikskwaliteit en toekomstwaarde.

6.1.1 Stichtingskosten behorend bij kwaliteitsniveau

De gemeente Dronten streeft naar ENG (energieneutrale) en aardgasvrije schoolgebouwen bij nieuwbouw met aandacht voor gezondheid, toekomstbestendigheid en exploitatieverlagende maatregelen.

Vanuit het oogpunt van gezondheid en binnenklimaat is de ambitie uitgesproken om de kwaliteit van de schoolgebouwen op onderdelen te optimaliseren. Hierbij wordt aangesloten bij de HEVO-kwaliteitstandaard (zie bijlage I).

Bij deze vastgestelde kwaliteitsambitie als basiskwaliteit hoort vanzelfsprekend ook een bepaald stichtingskostenniveau. Deze stichtingskosten per vierkante meter zijn voor de onderwijsgebouwen inzichtelijk gemaakt middels de HEVO-kostenconfigurator. Het stichtingskostenniveau verschilt bij het primair onderwijs naar omvang van het schoolgebouw. Door schaalvoordelen kunnen grotere gebouwen doorgaans voordeliger gerealiseerd worden dan kleine solitaire schoolgebouwen. Omdat er in de gemeente Dronten in de basis IKC's/scholeneilanden gerealiseerd worden kan er gebruik gemaakt worden van gunstigere stichtingskosten/m².

Kostenconfigurator HEVO PO 1-1-2023, Stichtingskosten incl. btw/m² bvo

Onderdeel	Primair Onderwijs			
Aantal leerlingen	100	200	300	400
Uitgangspunt bouwlagen	1	1	2	2
Norm bvo	703	1206	1709	2212
	Kosten per vierkante meter			
Bouwbesluit + BENG	€ 3.002	€ 2.857	€ 2.579	€ 2.539
Marsh eisen	€ 31	€ 31	€ 31	€ 31
Aanvullende kosten ENG	€ 128	€ 127	€ 106	€ 104
Esthetisch en onderwijskundig	€ 294	€ 235	€ 221	€ 205
Frisse Scholen kwaliteitsadvies HEVO	€ 495	€ 470	€ 433	€ 425
Exploitatiegericht bouwen	€ 98	€ 93	€ 98	€ 95
Duurzaam bouwen (circulair)	€ 60	€ 54	€ 44	€ 42
Flexibel gebouw	€ 128	€ 128	€ 128	€ 128
Totale stichtingskosten	€ 4.236	€ 3.995	€ 3.640	€ 3.569

Figuur 16: stichtingskosten primair onderwijs (HEVO-kostenconfigurator, 1-1-2023)

Bij het voortgezet onderwijs maakt de kostenconfigurator onderscheid naar het type onderwijs dat aangeboden wordt in een VO-school. Een school voor vmbo kent vanwege de specifieke onderwijsfunctionaliteiten, praktijklokalen etc. veelal een hoger stichtingskostenniveau/m² dan een school voor havo/vwo of een combinatie van stromingen. Ook dit wordt mede veroorzaakt door de omvang van het schoolgebouw.

Kostenconfigurator HEVO VO 1-1-2023, Stichtingskosten incl. btw/m² bvo

Onderdeel	Voortgezet Onderwijs		
	vmbo	havo/vwo	vmbo/havo/vwo
Voortgezet onderwijs	2	3	3
Uitgangspunt bouwlagen	5000	8000	13000
Norm bvo			
	Kosten per vierkante meter		
Bouwbesluit + BENG	€ 2.418	€ 2.227	€ 2.196
Marsh eisen	€ 31	€ 31	€ 31
Aanvullende kosten ENG	€ 97	€ 91	€ 92
Esthetisch en onderwijskundig	€ 184	€ 182	€ 179
Frisse Scholen kwaliteitsadvies HEVO	€ 271	€ 260	€ 256
Exploitatiegericht bouwen	€ 99	€ 99	€ 97
Duurzaam bouwen (circulair)	€ 22	€ 19	€ 18
Flexibel gebouw	€ 126	€ 126	€ 126
Totale stichtingskosten	€ 3.248	€ 3.035	€ 2.995

Figuur 17: stichtingskosten voortgezet onderwijs (HEVO-kostenconfigurator, 1-1-2023)

Omdat er voor zowel het Ichthus College als het Copernicus College separate haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd zijn, zijn er voor deze scholen ook specifieke investeringskostenramingen gemaakt. Hierdoor kunnen de daaruit volgende stichtingskosten iets afwijken van de kengetallen die voortkomen uit de kostenconfigurator van HEVO.

6.1.2 Renovatie

Het streven is om bij renovatie van schoolgebouwen de nieuwbouwkwaliteit zoveel als mogelijk te realiseren en daarmee renovatie te beschouwen als een volwaardig alternatief naast nieuwbouw (levensduurverlenging ten minste 25 jaar). Logischerwijs dienen deze investeringskosten projectspecifiek bepaald te worden en gelden dezelfde TCO-principes als bij nieuwbouw.

De kosten voor renovatie zullen in verhouding tot nieuwbouw circa 10 tot 20% lager uitvallen. Dit is deels afhankelijk van de beoogde levensduur. Om het financiële kader niet te krap te stellen is bij alle projecten voor de doorrekening uitgegaan van de kengetallen voor nieuwbouw. In haalbaarheidsonderzoeken (afweging renovatie/nieuwbouw) worden deze kosten verder gespecificeerd.

6.1.3 Verantwoording stichtingskostenniveaus

De stichtingskostenniveaus voor het onderwijs zijn gebaseerd op prijspeil 1 januari 2023 en zijn inclusief btw. Het is van belang dat deze stichtingskostenniveaus minimaal jaarlijks geïndexeerd worden naar het dan geldende prijspeil en bij de start van ieder project nader gedefinieerd worden. Stichtingskosten bevatten alle 'direct aan de bouw gerelateerde' kosten vanaf de definitiefase van een project (opstellen Programma van Eisen). Onderdeel hiervan zijn dus ook gerelateerde kosten voor adviseurs, organisatie/bouwmanagement, enige mate onvoorzien etc. Kosten gemaakt voorafgaand aan het bouwproces, zoals het uitvoeren van haalbaarheidsonderzoeken, zijn geen onderdeel van deze stichtingskosten. Ook 'overige kosten' zoals kosten voor sloop, tijdelijke huisvesting, infrastructurele werken, voorfinanciering ruimte KOV etc. zijn geen onderdeel van de stichtingskosten zoals opgenomen in paragraaf 6.1.1. Deze overige kosten worden, indicatief op basis van kengetallen, inzichtelijk gemaakt in paragraaf 6.5. Hierdoor ontstaat er een vollediger beeld op de totaal vereiste investeringen.

Het eventueel verwerven van grond is geen onderdeel van de in dit IHP opgenomen financiële kaders, dit geldt ook voor eventuele procedurele kosten rondom bestemmingsplannen, bodemvervuiling, stikstof- en PFAS-problematiek etc. Opgenomen kosten voor andere objecten dan onderwijs, zoals bijvoorbeeld beide buitenzwembaden, zijn opgenomen op basis van door derden gegeven indicaties.

6.2. Bijdrage schoolbestuur

Net als de gemeente Dronten zien de schoolbesturen het als hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en voorbeeldfunctie om met elkaar toe te werken naar goede schoolgebouwen. De schoolbesturen hebben dan ook de intentie uitgesproken om een bijdrage te leveren aan de beoogde kwaliteits- en duurzaamheidsambitie conform de principes van Total Cost of Ownership.

Schoolbesturen maken hierbij, binnen de wettelijke mogelijkheden, gebruik van de vergoeding voor materiële instandhouding die zij ontvangen vanuit het rijk. De kwaliteitsverhoging kan bijvoorbeeld worden gefinancierd vanuit een verwacht exploitatievoordeel (op energiekosten) gedurende een deel van de levensduur van het gebouw (tot 20 jaar). Een andere mogelijkheid is de besparing op het onderhoud aan het bestaande gebouw. Het is immers niet nodig om bouwdelen/installaties te vervangen met het oog op de beoogde nieuwbouw (prioritering IHP). Een andere verkenning die gemaakt is, gaat over de verdeling van de kosten voor het beoogde kwaliteitsniveau.

Deze inzichten en verkenningen zijn met de schoolbesturen en gemeente gedeeld. Beide partijen zien de kansen en bedreigingen van deze benadering. Om te komen tot een overeenstemming/intentie op hoofdlijnen is het volgende afgesproken:

- Per project gaan gemeente en schoolbestuur in overleg teneinde de werkelijke bijdrage vanuit het schoolbestuur vast te stellen. In het haalbaarheidsonderzoek wordt de omvang van de bijdrage onderbouwd (exploitatieberekeningen), vastgesteld en geoormd aan de exploitatieverlagende maatregelen (welke maatregel en welk budget).

- Indien de MI-vergoeding¹ in de toekomst wijzigt, gaan schoolbestuur en gemeente in overleg over de mogelijke consequenties.
- Indien het investeringsverbod nog van toepassing is, zal met het schoolbestuur worden verkend op welke wijze investeringen naar de accountant kunnen worden verantwoord.

aangepakt wordt en er gelijktijdig een functionele kwaliteitsverbetering aan het gebouw plaatsvindt.

6.3. Investerings in duurzaamheid vroegtijdig in kaart brengen

In lijn met het Klimaatakkoord heeft de gemeente Dronten nog circa 27 jaar de tijd om al haar (onderwijs)vastgoed energieneutraal te maken. Het is mogelijk om de financiële consequenties voor de lange termijn in een vroeg stadium te berekenen c.q. in te schatten en te inventariseren in hoeverre het proces van verduurzaming kan worden versneld.

Een gemeente kan om de volgende redenen de verduurzamingsopgave versnellen:

- De scholen krijgen eerder te maken met exploitatievoordelen. Via een TCO-berekening kan de versnelde verduurzamingsopgave worden onderbouwd (toekomstige besparingen kapitaliseren).
- De gemeente en de schoolbesturen hebben als eigenaren van maatschappelijk vastgoed een voorbeeldfunctie te vervullen.
- Het College van B&W en de gemeenteraad krijgen vroegtijdig inzicht in de totale kosten van de vernieuwing en verduurzaming van de onderwijshuisvestingsportefeuille.

Voor nu zijn de kosten voor verduurzaming van schoolgebouwen die bouwkundig nog niet toe zijn aan een ingreep op termijn meegenomen in het IHP-overzicht met de voorziene ingreep 'upgrade energieneutraliteit'. Deze ingreep betekent dat er voor nu geen kwalitatieve verbetering aan de gebouwen voorzien wordt maar enkel een duurzaamheidsupgrade. Hierdoor ontstaat er in ieder geval inzicht in de investeringen die benodigd zijn om te komen tot een energieneutrale onderwijsvoorraad. Bij latere herijkingen van het IHP dienen deze projecten nader gespecificeerd te worden en bestaat vanzelfsprekend de reële mogelijkheid dat een gebouw toch verregaand

¹ In januari 2023 wordt de regeling voor de MI-vergoeding veranderd. De strekking hiervan is nog niet definitief. De verandering in systematiek kan mogelijk gevolgen hebben.

6.4. Financiële doorkijk scenario's

In dit hoofdstuk wordt de prioritering uit hoofdstuk 5 (paragraaf 5.6) gekoppeld aan de in de voorgaande paragrafen beschreven financiële kaders. Deze koppeling resulteert in een financiële doorkijk op de vereiste ingrepen. Deze financiële doorkijk wordt onderverdeeld naar de eerste termijn (0-5 jaar) en de daarop volgende termijnen (5-10 en 10-25 jaar). Investeringskosten die op dit moment nog niet duidelijk zijn, zoals specifieke onderzoekskosten, zijn op dit moment opgenomen als 'p.m.'. Wanneer deze investeringskosten na afronding van nadere onderzoeken wel beschikbaar komen is het advies om deze bij een herijking van het IHP toe te voegen aan de totale financiële doorkijk zodat er ook een integraal beeld op de investeringskosten ontstaat.

6.4.1 Financiële doorkijk termijn 0-5 jaar

Voor de eerste termijn staan er een groot aantal projecten op de planning in de gemeente Dronten. Een aantal hiervan zijn al, in enige mate, in uitvoering/ voorbereiding maar daar moet de grote investering nog van gedaan worden. Om te zorgen dat er een integraal beeld ontstaat op alle investeringen zijn deze projecten wél opgenomen in onderstaande financiële doorkijk.

In totaal ontstaat er met de voorgestelde fasering een stichtingskostenniveau van circa € 95,7 miljoen in de eerste termijn (0-5 jaar), exclusief de bijkomende incidentele kosten en prijspeil 1 januari 2023. Circa € 4,5 miljoen betreft voorfinanciering voor het realiseren van ruimte voor kindpartners. Zoals reeds besproken zijn een aantal van deze projecten al verder gevorderd, zoals de ontwikkeling van de praktijkschool. Het is van belang dat de gehanteerde uitgangspunten, zoals leerlingenaantallen, metrages, omvang kindpartners, kostenkengetallen etc. worden herijkt op het moment dat de projecten meer definitief worden en een hoger detailniveau beschikbaar komt. Dit geldt nadrukkelijk ook voor de vereiste uitbreiding van de scholen in Dronten West. Voor nu is hier rekening gehouden met de uitbreiding van 4 lokalen (inclusief opslagen om te komen tot brutovloeroppervlakte). Het is bij dit soort kleinschalige projecten lastig om op basis van kengetallen de vereiste investering te berekenen. De voor deze ingreep opgenomen investering van circa € 1.05 miljoen (stichtingskosten) is dan ook nadrukkelijk indicatief. Een andere ontwikkeling die momenteel nog niet goed verwerkt kon worden in het financiële overzicht is de mogelijke integraliteit tussen de vervanging van beide VO-scholen en de vervanging van sporthal 't Dok. Deze zijn voor nu beperkt opgenomen; zoals reeds besproken heeft het de voorkeur om deze integraal te vervangen en de

		Termijn		Kengetallen					Stichtingskosten (incl. btw, prijspeil 1-1-2023)		
Schoolnaam		Termijn project	Scenario	gem. leerlingen over 10jaar	Ruimtebehoefte Onderwijs en VVE (in m2, Type partners gem. 10 jaar)	m2 BVO partners	Kengetal per m2		Stichtingskosten onderwijs en VVE (incl. btw)	Stichtingskosten kindpartners (incl. btw)	Totale stichtingskosten (incl. btw)
1	Praktijkschool Dronten	0-5 jaar	Nieuwbouw	/	/		/		€ 6.250.000,00		€ 6.250.000,00
2	IKC Dronten Centrum	0-5 jaar	Nieuwbouw	628	4400	Divers	800	€ 3.569,00	€ 15.703.600,00	€ 2.855.200,00	€ 18.558.800,00
3	2 gymzalen IKC Dronten Centrum	0-5 jaar	Nieuwbouw	/	1150			€ 2.487,10	€ 2.860.165,00	€ -	€ 2.860.165,00
4	Ichthus College	0-5 jaar	Nieuwbouw	997	6600			€ 3.101,36	€ 20.468.997,12	€ -	€ 20.468.997,12
5	1 gymzaal Ichthus College	0-5 jaar	Nieuwbouw	/	575			€ 2.487,10	€ 1.430.082,50	€ -	€ 1.430.082,50
6	Copernicus College	0-5 jaar	Nieuwbouw	836	5600			€ 3.102,23	€ 17.372.467,84	€ -	€ 17.372.467,84
7	1 gymzaal Copernicus College	0-5 jaar	Nieuwbouw	/	575			€ 2.487,10	€ 1.430.082,50	€ -	€ 1.430.082,50
8	Sporthal 't Dok*	0-5 jaar	Nieuwbouw	/	/	/	/	/	€ 12.500.000,00		€ 12.500.000,00
9	IKC Swifterbant	0-5 jaar	Nieuwbouw	476	3000	Divers	450	€ 3.569,00	€ 10.707.000,00	€ 1.606.050,00	€ 12.313.050,00
10	1 gymzaal IKC swifterbant	0-5 jaar	Nieuwbouw	/	575			€ 2.487,10	€ 1.430.082,50		€ 1.430.082,50
11	Scholen Dronten West	0-5 jaar	uitbreiding		250	/	/	€ 4.236,00	€ 1.059.000,00		€ 1.059.000,00
12	Dukdalf Dronten	0-5 jaar	onderzoek eigendom		/			/	PM		PM
13	ECB	0-5 jaar	onderzoek eigendom		/			/	PM		PM
Cumulatieve kosten:									€ 91.211.477,46	€ 4.461.250,00	€ 95.672.727,46

binnensportfaciliteiten te realiseren (na) bij de VO-scholen. De incidentele kosten die horen bij deze projecten worden toegelicht in paragraaf 6.5.

6.4.2 Financiële doorkijk termijn 5-10 jaar en 10-15 jaar

In de periode 5-10 jaar en 10-15 jaar staan er twee grote projecten op de planning. Het betreft realisatie van IKC/scholeneiland in Dronten Zuidoost en IKC/scholeneiland in Dronten Zuidwest.

De totale stichtingskosten voor deze termijn komen daarmee op ruim € 27 miljoen, exclusief bijkomende incidentele kosten en prijspeil 1 januari 2023. Circa € 3,2 miljoen hiervan betreft voorfinanciering voor het realiseren van ruimte voor kindpartners.

Omdat het de volgende termijn(en) van het IHP betreft, kunnen deze stichtingskosten enkel indicatief gebruikt worden. Het is van belang om deze kostenniveaus periodiek, en minimaal bij de herijking van het IHP, te updaten naar het dan geldende prijspeil. Hetzelfde geldt voor de gebruikte uitgangspunten, bij de toekomstige herijking van het IHP dienen deze van een update naar de dan geldende inzichten te worden voorzien.

	Info school		Termijn		Kengetallen				Stichtingskosten (incl. btw, prijspeil als vermeld, excl. incidentele kosten)			
	Schoolnaam	Huidige BVO	Termijn project	Scenario	gem. leerlingen over 10 jaar	Ruimtebehoefte Onderwijs en VVE (in m2, Type partners gem. 10 jaar)	m2 BVO partners	Kengetal per m2	Stichtingskosten onderwijs en VVE (incl. btw)	Stichtingskosten kindpartners (incl. btw)	Totale stichtingskosten (incl. btw)	
14	IKC Dronten Zuidoost	3884	5-10 jaar	Nieuwbouw	407	2700	Divers	450	€ 3.569,00	€ 9.636.300,00	€ 1.606.050,00	€ 11.242.350,00
15	1 gymzaal IKC Dronten ZO		5-10 jaar	Nieuwbouw	0	575		€ 2.487,10	€ 1.430.082,50	€ -	€ 1.430.082,50	
16	IKC Dronten Zuidwest	3764	10-15 jaar	Nieuwbouw	499	3200	Divers	450	€ 3.569,00	€ 11.420.800,00	€ 1.606.050,00	€ 13.026.850,00
17	1 gymzaal IKC Dronten ZW		10-15 jaar	Nieuwbouw	0	575	/	/	€ 2.487,10	€ 1.430.082,50		€ 1.430.082,50
								Cumulatieve kosten:	€ 23.917.265,00	€ 3.212.100,00	€ 27.129.365,00	

6.4.3 Financiële doorkijk termijn 10-25 jaar (verduurzaming)

Gelet op het Klimaatakkoord kijkt dit IHP verder dan de gebruikelijke 20 jaar. Op de langere termijn dienen de maatschappelijke gebouwen in Dronten namelijk energieneutraal te zijn. Dit betekent dat een aantal relatief jonge gebouwen op termijn minimaal een upgrade moeten krijgen naar energieneutraliteit. In onderstaande financiële doorkijk zijn deze gebouwen opgenomen met daarbij indicatieve stichtingskosten. De in dit overzicht opgenomen stichtingskosten zijn enkel indicatief. Gezien de lange termijn waarop deze investeringen waarschijnlijk zullen plaatsvinden is het van belang dat deze periodiek herijkt worden. Daarbij is er nu enkel uitgegaan van een upgrade naar energieneutraliteit zonder kwalitatieve verbetering van de gebouwen. Het is vanzelfsprekend goed mogelijk dat dit inzicht op termijn anders wordt en er ook een kwalitatieve verbetering gewenst is. Bij toekomstige herijkingen van het IHP dienen deze gebouwen besproken te worden om deze ontwikkelingen te monitoren en de scenariokeuze daar mogelijk op aan te passen.

gebouwen. Dit om desinvesteringen te voorkomen en gebouwelijke ingrepen zoveel als mogelijk te combineren (= kostenverlagend).

Daarbij dient opgemerkt te worden dat duurzaamheidsinvesteringen om versneld energieneutraal te worden zichzelf in de praktijk niet laten 'terugverdienen'. De overtuiging om deze ingrepen uit te voeren zou dan ook niet moeten komen vanuit een sluitende businesscase maar vanuit een duurzaamheidsambitie en maatschappelijke voorbeeldfunctie in het realiseren van duurzame gebouwen.

	Info school		Termijn		Kengetallen				Stichtingskosten (incl. btw, prijspeil als vermeld, excl. incidentele kosten)			
	Schoolnaam	Huidige BVO	Termijn project	Scenario	gem. leerlingen over 10 jaar	Ruimtebehoefte Onderwijs en VVE (in m2, Type partners gem. 10 jaar)	m2 BVO partners	Kengetal per m2	Stichtingskosten onderwijs en VVE (incl. btw)	Stichtingskosten kindpartners (incl. btw)	Totale stichtingskosten (incl. btw)	
18	Verduurzaming De Klimboom		10-20 jaar	Upgrade Energieneutraal	/	1505	/	€ 1.394,80	€ 2.099.174,00		€ 2.099.174,00	
19	Verduurzaming De Zevensprong		10-20 jaar	Upgrade Energieneutraal	/	3470	/	€ 1.394,80	€ 4.839.956,00		€ 4.839.956,00	
20	Verduurzaming De Dukdalf		10-20 jaar	Upgrade Energieneutraal	/	1935	/	€ 1.394,80	€ 2.698.938,00		€ 2.698.938,00	
21	Verduurzaming Het Perron (VO)		10-25 jaar	Upgrade Energieneutraal	/	6452	/	€ 847,00	€ 5.464.844,00		€ 5.464.844,00	
22	Verduurzaming ECB (PO)		10-25 jaar	Upgrade Energieneutraal	/	3740	/	€ 1.394,80	€ 5.216.552,00		€ 5.216.552,00	
								Cumulatieve kosten:	€ 20.319.464,00	€ -	€ 20.319.464,00	

Zoals zichtbaar in bovenstaande financiële doorkijk bedragen de investeringskosten voor het verduurzamen van deze gebouwen circa € 20.3 miljoen (prijspeil 1 januari 2023, exclusief incidentele bijkomende kosten). Zoals reeds vermeld, is dit kostenniveau indicatief. De ingrepen die vereist zijn om een gebouw energieneutraal te maken verschillen sterk tussen het ene en het andere gebouw. Bij nadere uitwerking van deze ingrepen dienen de vereiste kosten ook specifiek gemaakt te worden. Het is afhankelijk van de ambitie wanneer deze verduurzaming wordt uitgevoerd. Het is hierbij het advies om zoveel mogelijk aan te sluiten bij natuurlijke vervangingsmomenten met een goede visie op het toekomstige gebruik van de betreffende

6.5. Financiële vertaling 'overige kosten'

De in paragraaf 6.4 opgenomen investeringsniveaus voor het onderwijs en de binnensportaccommodaties zijn bepaald op prijspeil 1 januari 2023, inclusief btw. Niet opgenomen hierin zijn de incidentele kosten die redelijkerwijs te verwachten zijn bij de verschillende projecten. Om het zicht de totale investeringen compleet te maken worden in deze paragraaf, indicatief, ook deze kosten berekend. Deze berekeningen zijn op basis van de nu bekende uitgangspunten en zijn berekend op basis van kengetallen. In de definitiefase van de projecten dienen deze nader uitgewerkt en gespecificeerd te worden.

Eventuele kosten of baten van grondverwerving of grondexploitatie bij vrijkomende terreinen zijn geen onderdeel van deze 'overige kosten'. Bij het samenvoegen van meerdere scholen wordt er wel rekening gehouden met de sloop van alle 'achtergebleven' schoolgebouwen.

Deze financiële vertaling van de 'overige kosten' is exclusief procedurele kosten rondom de bestemmingsplannen, kosten die voortkomen uit de stikstof- en PFAS-problematiek en kosten voor bijvoorbeeld grondvervuiling of de aanwezigheid van asbest. Al deze gebouw-/locatiespecifieke kosten dienen apart inzichtelijk gemaakt te worden in haalbaarheidsonderzoeken.

Bij de bouw van de IKC's/scholeneilanden wordt in enige mate rekening gehouden met tijdelijke huisvesting van een van de scholen. Het is in dit stadium niet volledig duidelijk waar welk scholeneiland gerealiseerd wordt. Of en hoeveel tijdelijke huisvesting er exact benodigd is dient dan ook nader inzichtelijk gemaakt te worden bij het uitvoeren van haalbaarheidsonderzoeken.

In onderstaande tabel is zichtbaar dat er voor de volledige termijn van dit IHP (0-25 jaar) rekening gehouden moet worden met circa € 21,6 miljoen aan overige incidentele kosten (prijspeil 1 januari 2023).

	Termijn			Incidentele kosten					
	Schoolnaam	Termijn project	Scenario	Sloopkosten	Tijdelijke huisvesting	Infrastructureel	Groene schoolpleinen	Onvoorzien	Totaal incidentiële kosten
1	Praktijkschool Dronten	0-5 jaar	Nieuwbouw						€ -
2	IKC Dronten Centrum	0-5 jaar	Nieuwbouw	€ 624.415,50	€ 1.380.000,00	€ 759.000,00	€ 34.500,00	€ 893.958,25	€ 3.691.873,75
3	2 gymzalen IKC Dronten Centrum	0-5 jaar	Nieuwbouw	€ -		€ 198.375,00		€ 233.648,18	€ 432.023,18
4	Ichthus College	0-5 jaar	Nieuwbouw	€ 543.478,50		€ 1.138.500,00	€ 34.500,00	€ 1.340.937,38	€ 3.057.415,88
5	1 gymzaal Ichthus College	0-5 jaar	Nieuwbouw	€ -		€ 99.187,50		€ 116.824,09	€ 216.011,59
6	Copernicus College	0-5 jaar	Nieuwbouw	€ 786.082,50		€ 966.000,00	€ 34.500,00	€ 1.137.765,05	€ 2.924.347,55
7	1 gymzaal Copernicus College	0-5 jaar	Nieuwbouw	€ -		€ 99.187,50		€ 116.824,09	€ 216.011,59
8	Sporthal 't Dok	0-5 jaar	Nieuwbouw	€ -	€ -	€ -		€ -	PM
9	IKC Swifterbant	0-5 jaar	Nieuwbouw	€ 422.694,00	€ 1.437.500,00	€ 517.500,00	€ 34.500,00	€ 609.516,99	€ 3.021.710,99
10	1 gymzaal IKC swifterbant	0-5 jaar	Nieuwbouw	€ -		€ 99.187,50		€ 116.824,09	€ 216.011,59
11	Scholen Dronten West	0-5 jaar	uitbreiding	€ -		€ 43.125,00		€ 50.793,08	€ 93.918,08
12	Dukdalf Dronten	0-5 jaar	onderzoek eigendom						
13	ECB	0-5 jaar	onderzoek eigendom						
14	IKC Dronten Zuidoost	5-10 jaar	Nieuwbouw	€ 401.994,00	€ 1.610.000,00	€ 465.750,00	€ 34.500,00	€ 548.565,29	€ 3.060.809,29
15	1 gymzaal IKC Dronten ZO	5-10 jaar	Nieuwbouw	€ -		€ 99.187,50		€ 116.824,09	€ 216.011,59
16	IKC Dronten Zuidwest	10-15 jaar	Nieuwbouw	€ 389.574,00	€ 1.610.000,00	€ 552.000,00	€ 34.500,00	€ 650.151,45	€ 3.236.225,45
17	1 gymzaal IKC Dronten ZW	10-15 jaar	Nieuwbouw	€ -		€ 99.187,50		€ 116.824,09	€ 216.011,59
18	Verduurzaming De Klimboom	10-20 jaar	Upgrade Energieneutraal	€ -				€ 104.958,70	€ 104.958,70
19	Verduurzaming De Zevensprong	10-20 jaar	Upgrade Energieneutraal	€ -				€ 241.997,80	€ 241.997,80
20	Verduurzaming De Dukdalf	10-20 jaar	Upgrade Energieneutraal	€ -				€ 134.946,90	€ 134.946,90
21	Verduurzaming Het Perron (VO)	10-25 jaar	Upgrade Energieneutraal	€ -				€ 273.242,20	€ 273.242,20
22	Verduurzaming ECB (PO)	10-25 jaar	Upgrade Energieneutraal	€ -				€ 260.827,60	€ 260.827,60
				€ 3.168.238,50	€ 6.037.500,00	€ 5.136.187,50	€ 207.000,00	€ 7.065.429,31	€ 21.614.355,31

Circa € 6 miljoen daarvan is met de huidige uitgangspunten benodigd voor het realiseren van tijdelijke huisvesting. De mate waarin tijdelijke huisvesting daadwerkelijk benodigd is dient later verkend te worden, het voorkomen van tijdelijke huisvesting is vanuit financieel oogpunt zeer wenselijk.

De overige kosten bestaan uit: sloopkosten, kosten voor tijdelijke huisvesting, infrastructurele kosten, kosten voor groene schoolpleinen (stelpost) en een extra post voor onvoorziene kosten.

Voor de eerste termijn van het IHP (0-5 jaar) dient rekening gehouden te worden met circa € 13,9 miljoen aan overige incidentele kosten. Hiermee komt het totaal investeringsvolume van de eerste termijn op circa € 97 miljoen (prijsspeil 1 januari 2023, exclusief vervanging sporthal 't Dok).

6.6. Totaal investeringskosten 0-25 jaar

Naastgelegen tabel vormt een samenvattend overzicht van de paragrafen 6.4 en 6.5. De totale scope van dit IHP (0-25 jaar) resulteert in een investeringsvolume van circa € 164,7 miljoen (prijsspeil 1 januari 2023, inclusief 'overige' incidentele kosten). Voor nu is met name de eerste termijn (0-5 jaar) concreet met een totaal aan investeringskosten van circa € 109.5 miljoen. Voor de perioden daarna moeten de investeringskosten met name als indicatief gezien worden waarbij herijkingen, jaarlijkse indexeringen en nadere detaillering op termijn noodzakelijk zijn.

In het overzicht van de prioritering (paragraaf 5.6) worden ook enkele aanvullende onderzoeken benoemd die de komende periode uitgevoerd moeten gaan worden. Deze zijn voor nu niet meegenomen in de financiële doorkijk maar resulteren naar verwachting op termijn wel in projecten en/of aanvullende kosten.

6.7. Bekostigingsmogelijkheden

In voorgaande paragrafen hebben we de kostenkant inzichtelijk gemaakt en de intentie benoemd vanuit schoolbesturen om een bijdrage te leveren aan het realiseren van kwalitatief goede en duurzame schoolgebouwen. De bijdrage van de gemeente vloeit voort uit het gemeentefonds. Hierin zijn 'niet geormerkte' budgetten opgenomen voor onderwijshuisvesting. Wanneer blijkt dat de opgave niet past bij de beschikbare middelen, dan kan de gemeente overwegen om onderzoek te doen naar mogelijke subsidies en alternatieve financieringsmogelijkheden.

Prijsspeil 1-1-2023				Termijn		Stichtingskosten	Incidentele kosten	Totaal cumulatieve kosten (afgerond op 1000-tal)
Schoolnaam	Termijn project	Scenario		Totale stichtingskosten (incl. btw)	Totaal incidentiële kosten			
1 Praktijkschool Dronten	0-5 jaar	Nieuwbouw		€ 6.250.000,00	€ -			€ 6.250.000,00
2 IKC Dronten Centrum	0-5 jaar	Nieuwbouw		€ 18.558.800,00	€ 3.691.873,75			€ 22.251.000,00
3 2 gymzalen IKC Dronten Centrum	0-5 jaar	Nieuwbouw		€ 2.860.165,00	€ 432.023,18			€ 3.292.000,00
4 Ichthus College	0-5 jaar	Nieuwbouw		€ 20.468.997,12	€ 3.057.415,88			€ 23.526.000,00
5 1 gymzaal Ichthus College	0-5 jaar	Nieuwbouw		€ 1.430.082,50	€ 216.011,59			€ 1.646.000,00
6 Copernicus College	0-5 jaar	Nieuwbouw		€ 17.372.467,84	€ 2.924.347,55			€ 20.297.000,00
7 1 gymzaal Copernicus College	0-5 jaar	Nieuwbouw		€ 1.430.082,50	€ 216.011,59			€ 1.646.000,00
8 Sporthal 't Dok	0-5 jaar	Nieuwbouw		/	/			€ 12.500.000,00
9 IKC Swifterbant	0-5 jaar	Nieuwbouw		€ 12.313.050,00	€ 3.021.710,99			€ 15.335.000,00
10 1 gymzaal IKC Swifterbant	0-5 jaar	Nieuwbouw		€ 1.430.082,50	€ 216.011,59			€ 1.646.000,00
11 Scholen Dronten West	0-5 jaar	uitbreiding		€ 1.059.000,00	€ 93.918,08			€ 1.153.000,00
12 Dukdalf Dronten	0-5 jaar	onderzoek eigendom		€ -				PM
13 ECB	0-5 jaar	onderzoek eigendom		€ -				PM
14 IKC Dronten Zuidoost	5-10 jaar	Nieuwbouw		€ 11.242.350,00	€ 3.060.809,29			€ 14.303.000,00
15 1 gymzaal IKC Dronten ZO	5-10 jaar	Nieuwbouw		€ 1.430.082,50	€ 216.011,59			€ 1.646.000,00
16 IKC Dronten Zuidwest	10-15 jaar	Nieuwbouw		€ 13.026.850,00	€ 3.236.225,45			€ 16.263.000,00
17 1 gymzaal IKC Dronten ZW	10-15 jaar	Nieuwbouw		€ 1.430.082,50	€ 216.011,59			€ 1.646.000,00
18 Verduurzaming De Klimboom	10-20 jaar	Upgrade Energieneutraal		€ 2.099.174,00	€ 104.958,70			€ 2.204.000,00
19 Verduurzaming De Zevensprong	10-20 jaar	Upgrade Energieneutraal		€ 4.839.956,00	€ 241.997,80			€ 5.082.000,00
20 Verduurzaming De Dukdalf	10-20 jaar	Upgrade Energieneutraal		€ 2.698.938,00	€ 134.946,90			€ 2.834.000,00
21 Verduurzaming Het Perron (VO)	10-25 jaar	Upgrade Energieneutraal		€ 5.464.844,00	€ 273.242,20			€ 5.738.000,00
22 Verduurzaming ECB (PO)	10-25 jaar	Upgrade Energieneutraal		€ 5.216.552,00	€ 260.827,60			€ 5.477.000,00
				€ 130.621.556,46	€ 21.614.355,31			€ 164.735.000,00

Hoofdstuk 7

Randvoorwaarden bij uitvoering

Bij het uitvoeren van het IHP dient rekening gehouden te worden met een aantal randvoorwaarden.

7.1. Verankering

De verankering van het IHP zorgt ervoor dat de uitvoeringsplanning binnen het voorliggende IHP conform afspraken en planning kan worden uitgevoerd. De verankering van het IHP kan verdeeld worden over het strategisch, tactisch en operationeel niveau.

7.1.1 Strategisch

Het IHP fungeert als beleidskader voor de uitgaven aan onderwijs- en de binnensportaccommodaties. Daarmee fungeert het IHP voor het onderwijs als toetsingskader voor de aanvraagprocedure conform de verordening voor nieuwbouw en overige voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen. De verordening huisvesting onderwijs zal naast het IHP blijven bestaan om (spoed)aanvragen uit te kunnen voeren. Uitzondering zijn nieuwbouw voor een nieuw te stichten school en kosten voor eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair. Het IHP wordt vastgesteld door de gemeenteraad.

7.1.2 Tactisch

Het jaarlijkse uitvoeringsprogramma komt in de plaats van het huisvestingsprogramma dat voorheen werd opgesteld aan de hand van de aanvragen voor voorzieningen van schoolbesturen. Het uitvoeringsprogramma wordt opgesteld conform het IHP en wordt jaarlijks vastgesteld in het OOGO. Op basis van het uitvoeringsprogramma geeft het College van B&W de beschikkingen af. Het uitvoeringsprogramma wordt ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad.

7.1.3 Operationeel

Op het operationele niveau moeten er per in dit IHP gedefinieerd project een aantal acties worden uitgevoerd en keuzes worden gemaakt. Ten eerste moeten, bij de onderwijsprojecten, gemeente en schoolbesturen afspraken maken over het bouwheerschap. Daarnaast dient bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma reeds rekening te worden gehouden met het moment waarop een haalbaarheids-onderzoek moet worden uitgevoerd om vervolgens tijdig met de definitiefase te starten. Op dit niveau dient ook de verdere detaillering van de projecten plaats te vinden op basis waarvan de totale investeringskosten herijkt moeten worden.

7.2. Duurzaamheid

Door vaststelling van het IHP krijgen de gemeente, schoolbesturen en andere gebruikers zicht op de vervangingstermijnen van hun gebouwen. Dit stelt schoolbesturen in staat om vanuit hun verantwoordelijkheid voor onderhoud en exploitatie op een onderbouwde wijze te investeren in duurzaamheid. Daarbij kan met name worden ingezet op duurzaamheidsmaatregelen waarbij de terugverdiëntijden de vervangings-termijn niet overschrijden. Zo gaan investeringen in duurzaamheid niet ten koste van middelen voor onderwijs en worden desinvesteringen voorkomen. De tussentijdse verduurzaming, als onderdeel van het onderhoud, van schoolgebouwen is daarmee een taak van de schoolbesturen, dit kan worden verwerkt in de duurzame meerjarenonderhoudsplannen (DMJOP's) van de gebouwen. De gemeente kan wel een rol spelen bij bijvoorbeeld het voorfinancieren van ingrepen die zich laten terugverdienen. Wanneer specifieke gemeentelijke duurzaamheidsambities vragen om een versnelling van de verduurzaming, dan dient in overleg tussen gemeente en schoolbesturen verkend te worden wat een geschikt moment is voor deze verduurzaming. Aangezien een dergelijke versnelling verder gaat dan reguliere investeringen vanuit het onderhoud, ontstaat er ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid om invulling te geven aan deze versnelling. Dit dient op projectniveau verder uitgewerkt te worden. Zoals reeds vermeld, laten deze ingrepen zichzelf in de praktijk niet 'terugverdienen'. De motivatie om deze uit te voeren moet dan ook niet komen uit sluitende businesscases maar uit de motivatie om te verduurzamen.

7.3. Actualisatie van projecten

Bij het opstarten van een gedefinieerd project dient op dat moment het projectinitiatief getoetst te worden aan de dan geldende randvoorwaarden. De toetsing is bedoeld om te zorgen dat het project aansluit bij de dan geldende omstandigheden en vindt plaats in het uitvoeringsprogramma. Het gaat om actualisaties van bijvoorbeeld:

- De leerlingenprognose: in dit IHP is uitgegaan van het gemiddelde leerlingen-aantal voor de komende 10 jaar en de bijbehorende ruimtebehoefte voor het ramen van de investeringsopgaven. Op deze wijze wordt geen rekening gehouden met de stijging van leerlingenaantallen die in de gemeente Dronten na 2031 volgens de DUO-prognose wordt voorzien. Ook de potentiële groeiscenario's van Dronten zijn hiervan geen onderdeel. Van belang is dat de definitieve leerlingenaantallen waarvoor gebouwd wordt in het

uitvoeringsprogramma (definitieve planvorming) nader worden gedefinieerd op basis van een actuele prognose.

- Een definitieve afweging tussen nieuwbouw of renovatie.
- De dan bekende bouwkostenniveaus en geïnventariseerde risico's.
- De TCO-benadering, waarbij er wordt bepaald welke investeringsbijdrage van het schoolbestuur wordt verwacht, op basis van exploitatievoordelen (onderhouden en energie) en extra kwaliteit voor het betreffende schoolbestuur. Hiervoor dient een gedegen businesscase opgesteld te worden.

7.4. Bouwheerschap

De schoolgebouwen vallen in principe onder het juridisch eigendom van de schoolbesturen. In de onderwijswetgeving is bepaald dat het bouwheerschap in principe bij de schoolbesturen ligt. Dit sluit aan bij de eigendomsverhouding. Binnen de gemeente Dronten is daarnaast een MFA (ECB) aanwezig en worden de plannen gevormd voor een IKC in de wijk Dronten Centrum en in de kern Swifterbant. Hierbij heeft de gemeente het juridisch eigendom. Het bouwheerschap ligt voor dergelijke gebouwen bij de gemeente. Conform de VVHO vindt er per project overleg plaats over het bouwheerschap.

7.5. Programmamanagement

Na vaststelling van het IHP zullen organisatorisch stappen gemaakt moeten worden om het uitvoeringsprogramma te realiseren samen met de schoolbesturen en eventueel andere gebruikers. Dat betekent dat vanuit de gemeente een "regisseur vastgoed" of "accountmanager" wordt aangesteld die het overzicht bewaart van de projectkaders van alle projecten, inclusief de taken waar de gemeente verantwoordelijk voor is en die rol het 'programmamanagement' voert. Het is daarbij van belang dat onderling overeen wordt gekomen op welke wijze de projecten fasegewijs aan de gemeente ter goedkeuring worden voorgelegd.

In het OOGO zullen de schoolbesturen jaarlijks op de hoogte worden gebracht van de gestelde ontwikkelingen per project.

7.6. Demarcatiekosten

Bij het vaststellen van de projectkaders in het haalbaarheidsonderzoek is het raadzaam om tijdig en gezamenlijk een eenduidige demarcatielijst op te stellen. In deze lijst wordt inzichtelijk gemaakt wie de budgeteigenaar is of hieraan bijdraagt (gemeente of schoolbestuur) en waaruit de kosten worden betaald (type budget). Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende budgetgroepen:

1. Locatiekosten: dit zijn kosten die gemaakt moeten worden om de grond over te dragen aan de bouwheer (in basis is dit het schoolbestuur). Hieronder vallen de kosten voor onder andere aankoop van gronden en opstallen, sloopkosten, opstallen, bouwrijp maken, aanpassingen openbare ruimte, bestemmingsplanwijziging, inclusief bezwaren etc.
2. Bouwkosten: dit betreft de kosten voor het ontwerp en de realisatie van het gebouw prijsvast einde werk. Dit is inclusief de vaste (gebouwelijke) voorzieningen waar de gebruiker de inrichting en voorzieningen op kan aansluiten.
3. Inrichtingskosten: alle losse en vaste inrichting en voorzieningen om het schoolgebouw te gebruiken voor de doelgroep/type leerling.
4. Overige kosten/opbrengsten: tijdelijke huisvesting, festiviteiten, verkoop gronden, verhuiskosten, interne kosten onderwijsinstellingen/opdrachtgever.

7.7. Herijking van het IHP

Dit IHP geeft een beleidsmatige doorkijk over een periode van circa 25 jaar. Om het IHP up-to-date te houden, vindt elke 4 jaar een herijking plaats. Bij deze herijking kunnen de leerpunten van de evaluatie van het eerste 4-jaren tijdvak worden opgenomen en kan het IHP op onderdelen worden herzien en uitgebreid met een nieuwe scope van 20-25 jaar. Over herijking dient, net als over het voorliggende IHP, overeenstemming te zijn tussen gemeente en schoolbesturen. Daarnaast voeren gemeente en schoolbesturen jaarlijks overleg over de voortgang van het IHP in het OOGO.

7.8. Aanpassingen bij wijzigingen wet- en regelgeving

Dit IHP is opgesteld onder de wet- en regelgeving zoals deze geldt op het moment van opstellen daarvan. Echter, wet- en regelgeving is onderhevig aan voortschrijdend inzicht, zo ook de wetgeving met betrekking tot het huisvestingsstelsel voor het funderend onderwijs in Nederland. Bij (substantiële) wijzigingen van bijvoorbeeld het genoemde stelsel, de algemene uitkeringen van het gemeentefonds, de wijze van

bepalen van normbedragen, wijzigingen ten aanzien van Bouwbesluit, energie-akkoorden of enig andere substantiële ontwikkeling, kan het nodig zijn om dit IHP (op onderdelen) aan te passen aan de dan geldende realiteit en mogelijkheden.

Bijlage I HEVO Kwaliteitsstandaard

Advies standaard kwaliteitsniveau bij nieuwbouwschool

advies bij de fictieve situatie dat het de school van onze eigen kinderen betreft, waar we zelf de financiën beheren
deze eisen zijn van toepassing bij alle ruimtes waar lesgegeven wordt

Versie, 12-2021

Frisse Scholen - versie mei 2021	Advies	verklaring keuze
Energie		
Energieprestatie	Klasse B met ENG	vanuit klimaatdoelstelling / CO ₂
Lucht		
Luchtverversing	Klasse B	let op bij locatiekeuze nieuwbouw
Spuiventilatie	Klasse B	
Ruimtevolume	Klasse B	
Kwaliteit van de toevoerlucht	Klasse B	
Fijnstof	Klasse B	
Emissies van materialen	Klasse B=A	indien er sprake is van schadelijke uitstoot van de apparatuur zie ook rapport 'Naar een schone school' van VSR&OSB
Emissies van apparatuur	Klasse A	
Schoonmaakbaarheid	Klasse C=B=A	
Tabaksrook	Klasse C=B=A	bij PO kan aandacht voor jongste kinderen wenselijk zijn
Toiletten	Klasse C	
Legionella	Klasse C=B=A	
Temperatuur		
Operatieve temperatuur winter	Klasse B	
Operatieve temperatuur zomer	Klasse B	
Individuele beïnvloeding	Klasse C=B	
Ventilatieve koeling	Bouwbesluit	
Tocht	Klasse C	
Lokaal thermisch discomfort	Klasse C	
Licht		
Kunstlicht	Klasse B + 400 lux	schakeling obv aanwezigheid & daglichtregeling
Daglicht	Klasse C	
Helderheidswering	Klasse B	
Individuele beïnvloeding	Klasse C	
Geluid		
Geluidswering van de gevel	Klasse C=B	bij grenzend aan spoor of hoofdontsluitingsweg, Klasse A
Installatiegeluid	Klasse C	
Ruimteakoestiek	Klasse C met 0,7s	bij lokalen onderling geldt eis Klasse A
Luchtgeluidisolatie	Klasse C=B	
Contactgeluidisolatie	Klasse C=B	
Kwaliteitsborging		
Energie	Klasse C	
Lucht	Klasse C=B	
Temperatuur	Klasse C=B	
Licht	Klasse C=B=A	
Geluid	Klasse C=B=A	

Colofon

Uitgave: HEVO B.V.
Datum: 18 april 2023
Auteur(s): de heer P. Bressers MSc
de heer ir. W. Houët

Contact

Statenlaan 8 Postbus 70501
5223 LA 's-Hertogenbosch 5201 CB 's-Hertogenbosch

T +31 (0)73 6 409 409
info@hevo.nl

www.hevo.nl

Niets uit deze uitgave mag zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van HEVO B.V. worden gekopieerd, noch aan derden ter inzage worden gegeven